

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANÍ

Analýza daňového zatížení – vybraného podnikatele – OSVČ

Tax Burden Analysis of Selected Entrepreneur – Self-employed Person

Student: Tomáš Zápalka

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Yveta Pšenková, Ph.D.

Ostrava 2019

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a daní

Zadání bakalářské práce

Student: **Tomáš Zápalka**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Téma: Analýza daňového zatížení vybraného podnikatele - osoby samostatně
výdělečně činné
Tax Burden Analysis of Selected Entrepreneur - Self-employed Person
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Právní aspekty podnikání fyzických osob
3. Možnosti vedení účetnictví a daňové evidence
4. Analýza daňového zatížení osoby samostatně výdělečně činné
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK. *Daňová evidence podnikatelů 2018*. 15. vyd. Praha: Grada Publishing, 2018. 144 s. ISBN 978-80-271-0869-5.
KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2018*. 16. vyd. Olomouc: ANAG, 2018. 424 s. ISBN 978-80-7554-121-5.
PELECH, Petr a Vladimír PELC. *Daně z příjmů s komentářem 2018*. 17. vyd. Olomouc: ANAG, 2018. 832 s. ISBN 978-80-7554-144-4.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Yvetta Pšenková, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2018

Datum odevzdání: 10.05.2019

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci včetně příloh, vypracoval samostatně. Uvedl jsem všechny literární prameny a publikace, ze kterých jsem čerpal.

V Ostravě dne 11.7.2019

Tomáš Zápalka

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Právní aspekty podnikání.....	9
2.1	<i>Daň z příjmů fyzických osob.....</i>	<i>11</i>
2.2	<i>Slevy na dani § 35ba</i>	<i>13</i>
2.3	<i>Sociální a zdravotní pojistné OSVČ.....</i>	<i>14</i>
3	Možnosti vedení účetnictví a daňové evidence	17
3.1	<i>Vedení daňové evidence</i>	<i>17</i>
3.1.1	<i>Knihy v daňové evidenci.....</i>	<i>18</i>
3.1.2	<i>Evidence automobilu v DE</i>	<i>24</i>
3.1.3	<i>Postup při uzavírání knih na konci zdaňovacího období.....</i>	<i>25</i>
3.2	<i>Vedení účetnictví</i>	<i>26</i>
3.2.1	<i>Právní úprava účetnictví.....</i>	<i>27</i>
3.2.2	<i>Účetní knihy</i>	<i>29</i>
3.2.3	<i>Dlouhodobý majetek v účetnictví</i>	<i>30</i>
3.2.4	<i>Dlouhodobý majetek z hlediska daně z příjmů</i>	<i>31</i>
3.2.5	<i>Účetní závěrka a uzávěrka v účetnictví.....</i>	<i>33</i>
3.3	<i>Přechod mezi daňovou evidencí a účetnictvím</i>	<i>36</i>
3.4	<i>Další možnosti vedení evidence.....</i>	<i>37</i>
4	Praktická aplikace.....	40
4.1	<i>Výpočet a optimalizace daně z pohledu účetnictví.....</i>	<i>43</i>
4.2	<i>Výpočet a optimalizace daňové povinnosti v daňové evidenci.....</i>	<i>47</i>
4.3	<i>Výpočet paušálních výdajů.....</i>	<i>50</i>
4.4	<i>Výpočet s využitím institutu spolupracující osoby.....</i>	<i>51</i>
5	Závěr.....	55
	Seznam literatury	57

Seznam zkratk.....	59
---------------------------	-----------

Prohlášení o využití bakalářské práce

Seznam tabulek

Seznam příloh

Přílohy

1 Úvod

V této bakalářské práci je řešeno daňové zatížení osob samostatně výdělečně činných z pohledu účetnictví a daňové evidence. Je spousta podnikatelů, kteří mají problém s určením, jestli vést daňovou evidenci, nebo účetnictví, a to jak z pohledu náročnosti, tak z pohledu výpočtu a optimalizace daně z příjmů. Podnikatelé nejčastěji volí založení živnosti oproti založení obchodní společnosti díky menší administrativní a finanční náročnosti. Podnikatelé nemají obvykle při zahájení svého podnikání velký přehled o tom, jak si správně zvolit vedení své evidence. Způsob, který si zvolí, může mít dopad na daňovou povinnost.

Cílem této bakalářské práce je porovnání vedení daňové evidence a podvojného účetnictví jednak kvůli náročnosti vedení, jednak kvůli výpočtu daně z příjmů. Práce je zaměřená na podnikatele, kteří začínají podnikat a nemají přehled o této problematice. Cílem je tedy porovnat rozdíly mezi vedením daňové evidence, účetnictvím a dalšími možnostmi vedení evidence, tedy je cílem sestavit základ daně a vypočítat optimální daň pro konkrétního podnikatele.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol. Po všeobecném úvodu, následuje druhá kapitola. Zmíněná část popisuje základní pojmy, které potřebuje podnikatel při své začínající činnosti znát. Jsou v ní obsaženy všechny podmínky pro provozování živnosti. Další částí druhé kapitoly je rozdělení živností, přičemž tato kapitola navazuje na daň z příjmů; zde jsou popsáni poplatníci daně, dále co je předmětem daně z příjmů a její dílčí základy. V posledním úseku textu jsou zahrnuty slevy na dani, které si podnikatel může uplatnit, a jako poslední jsou uvedena sociální a zdravotní pojištění, která platí OSVČ za své podnikání.

Ve třetí kapitole jsou porovnány možnosti vedení podvojného účetnictví a daňové evidence. V první polovině kapitoly bude rozebráno vedení daňové evidence, kde bude analyzována právní úprava daňové evidence, tedy za jakých podmínek ji může podnikatel vést, jaké jsou způsoby vedení daňové evidence, které knihy musí otevřít a nakonec je uveden postup na konci zdaňovacího období. Druhá polovina kapitoly bude zaměřena na vedení účetnictví. Opět bude vymezena právní úprava, která se týká účetnictví. Na účetní knihy navazuje text o dlouhodobém majetku spolu s daňovými odpisy, zde je popsáno, jakým způsobem se dlouhodobý majetek projeví do daňově uznatelných nákladů. V závěru této kapitoly je popsán postup na konci zdaňovacího období, jako jsou například uzávěrkové operace.

V poslední kapitole je řešen příklad fiktivní fyzické osoby. Nejdříve je zde ukázáno sestavení základu daně a následně optimalizace výpočtu daně z příjmů fyzické osoby, např. pomocí paušálních výdajů nebo díky určení způsobu, kterým bude podnikatel odpisovat dlouhodobý majetek. Na konci této kapitoly je shrnutí příkladu a doporučení pro konkrétní případ.

2 Právní aspekty podnikání

V této kapitole si vymezíme základní pojmy potřebné pro zahájení podnikání a následné určení daně z příjmů fyzické osoby. V první části budou popsány základní pojmy potřebné pro zahájení podnikatelské činnosti, které by měl každý podnikatel před zahájením svého podnikání znát.

Podle § 420 nového občanského zákoníku se za podnikatele považuje ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.

Podmínky pro provozování živností se dělí podle živnostenského zákona na všeobecné a zvláštní.

Všeobecné podmínky

- Plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti.
- Bezúhonnost.

Za bezúhonného se podle § 6 zákona o živnostenském podnikání nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena (ŽZ).

Zvláštními podmínkami provozování živnosti jsou odborná nebo jiná způsobilost, pokud je tento zákon nebo zvláštní předpisy vyžadují. U živností volných se odborná způsobilost nevyžaduje.

Vznik živnostenského oprávnění je závislý na jeho druhu, ale také na osobě, která hodlá živnost provozovat. **Ohlašovací** živnosti vznikají dle živnostenského zákona na základě ohlášení živnostenskému úřadu, a to obvykle dnem ohlášení. **Koncesované** vznikají dnem, kdy nabude právní moci rozhodnutí o udělení koncese (Hakalová & Pšenková, 2019).

Druhy živností

Živnosti se dělí na ohlašovací a koncesované.

Ohlašovací živnosti tvoří největší skupinu živností. Ohlašovacími živnostmi jsou podle § 19 ŽZ živnosti řemeslné, vázané, volné.

Pro provozování řemeslné činnosti je potřeba splnit podmínky odborné způsobilosti podle § 21 ŽZ, která se prokazuje dokladem nebo doklady o řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem v příslušném oboru vzdělání, řádným ukončením středního vzdělání s maturitní zkouškou v příslušném oboru vzdělání, řádným ukončením vyššího odborného vzdělání v příslušné oblasti studijních programů, uznáním odborné kvalifikace, kterou vydává uznávací orgán podle zákona o uznávání odborné kvalifikace, nebo získáním všech profesních kvalifikací tak, jak jsou stanoveny pro odpovídající úplnou profesní kvalifikaci v Národní soustavě kvalifikací.

Jedná se o živnosti uvedené v příloze č. 1 ŽZ, které jsou například řeznictví a uzenářství, mlékařství, hodinářství, truhlářství apod.

Pro provozování živnosti vázané je potřeba splnit podmínky odborné způsobilosti podle § 24 ŽZ. Odborná způsobilost pro vázané živnosti je stanovena přílohou č. 2 k tomuto zákonu a je upravena zvláštními právními předpisy uvedenými v této příloze. Dále může občan České republiky nebo jiného členského státu EU prokázat odbornou způsobilost dokladem o uznání odborné kvalifikace.

Konkrétní živnosti jsou uvedené v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Patří sem například oční optika, vodní záchranná služba, provozování autoškoly atd.

U živnosti volné zákon nevyžaduje prokazování odborné ani jiné způsobilosti. Pro provozování této živnosti stačí splnit všeobecné podmínky. Živnosti patřící mezi volné jsou specifikovány v příloze č. 4 k tomuto zákonu, mezi ně patří například zpracování dřeva výroba a opravy obuvi, výroba hnojiv apod.

Podmínky pro provozování **koncesovaných** živností podle § 27 ŽZ jsou stanoveny v příloze č. 3 k tomuto zákonu. Živnostenský úřad stanoví nebo změní podnikateli podmínky provozování živnosti na základě tohoto zákona nebo na základě zvláštních právních předpisů. Živnosti koncesované jsou uvedeny v příloze č. 3 k tomuto zákonu. Patří mezi ně výroba a zpracování paliv a maziv, distribuce pohonných hmot atd.

2.1 Daň z příjmů fyzických osob

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou všechny fyzické osoby. Dělíme je na daňové rezidenty a nerezidenty.

Poplatníci jsou **daňovými rezidenty** České republiky podle § 2 zákona o dani z příjmů, pokud mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují. Daňoví rezidenti mají daňovou povinnost, která se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.

Za **daňové nerezidenty** zákon o dani z příjmů považuje poplatníky, kteří mají daňovou povinnost, která se vztahuje jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky. Poplatníci, kteří se na území České republiky zdržují pouze za účelem studia nebo léčení, jsou daňovými nerezidenty a mají daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, a to i v případě, že se na území České republiky obvykle zdržují.

Poplatníci obvykle se zdržující na území České republiky jsou ti, kteří zde pobývají alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích do doby 183 dnů se započítává každý započatý den pobytu.

Předmět daně z příjmů

Dani z příjmů fyzických osob podléhají veškeré příjmy fyzických osob s výjimkou příjmů, které nejsou jejím předmětem. Jde nejen o příjmy peněžní, ale také nepeněžní (oceněné zpravidla podle zákona o oceňování). Přestože je velmi složité obecně vymezit příjem, lze uvést, že příjmem rozumíme vše, čímž dochází ke zvýšení majetku poplatníka.

Vynětí z předmětu daně

Mezi příjmy vyňaté z předmětu daně z příjmů fyzických osob patří především přijaté úvěrové finanční nástroje. Předmětem daně nejsou příjmy vymezené zvlášť pro některý druh příjmů tvořících dílčí základ daně – například cestovní náhrady do výše zákonných limitů u příjmů ze závislé činnosti.

Osvobození

Řada příjmů, které jsou předmětem daně, jsou od daně osvobozeny. Osvobození se týká více než 60 druhů příjmů. Mezi nejdůležitější skupiny osvobozených příjmů patří:

- **Bezúplatná plnění** – Po zrušení daně dědické a darovací se k významným položkám osvobození od daně z příjmů fyzických osob zařadily i bezúplatné příjmy. Osvobození se týká veškerého nabytí majetku dědictvím, případně odkazem. Dále jsou osvobozena bezúplatná plnění od příbuzného v řadě přímé a vedlejší a obecně příležitostné dary od jedné osoby do 15 000 Kč za zdaňovací období.
- **Sociální příjmy** – Objemově nejdůležitější podíl mezi osvobozenými příjmy zauímají příjmy sociální. Mezi nimi mají nejvýznamnější postavení dávky z veřejných rozpočtů. Jejich osvobození minimalizuje míru přerozdělování prostřednictvím veřejných rozpočtů. Osvobození se proto používá například u dávek státní sociální podpory, z nemocenského a veřejného zdravotního pojištění. Ze stejného důvodu jsou od daně většinou osvobozena studijní stipendia, příspěvky od nadací, spolků (občanských sdružení atd.).

Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob

Předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona č. 586/1992 Sb. jsou:

- příjmy ze závislé činnosti (§ 6),
- příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- příjmy z nájmu (§ 9),
- ostatní příjmy (§ 10).

Postup stanovení základu daně u daně z příjmů FO

Příjmy, jež tvoří základ daně fyzických osob, jsou rozděleny na dílčí základy daně, které jsou rozepsány v předchozí kapitole. Vančurová, Láchová (2018, s. 165) uvádí: „*Smyslem zdanění příjmů je postihnout pouze disponibilní důchod, tedy ten, který poplatníkovi zůstane k jeho využití.*“ Proto bylo nutné tyto příjmy rozdělit a posuzovat je každý zvlášť. Nejdůležitější příjmy jsou v § 6 a § 7, které tvoří většinu příjmů fyzických osob. Další dvě složky tvoří příjmy z majetku a poslední složka slouží ke zdanění ostatních příjmů (Vančurová, Láchová, 2018).

V následujících tabulkách je zachycen postup při zjišťování základu daně.

Tabulka 2.1 Sestavení dílčích základů daně

Příjmy ze závislé činnosti § 6
+ pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem
= dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti
Příjmy ze samostatné činnosti § 7
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= dílčí základ daně příjmů ze samostatné činnosti (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)
Příjmy z nájmu § 9
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= dílčí základ daně příjmů z nájmu (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)
Příjmy z kapitálového majetku § 8
= dílčí základ daně příjmů z kapitálového majetku
Ostatní příjmy § 10
- výdaje na dosažení příjmu (podle druhů příjmů do výše daného druhu příjmů)
= dílčí základ daně z ostatních příjmů

Zdroj: Vlastní zpracování dle Vančurová, Láchová (2018)

Podnikatel může od základu daně odečíst **nezdanitelné části základu daně** podle § 15, mezi které patří například dary, zaplacené úroky z úvěru, platby na penzijní pojištění či připojištění, pojistné na životní pojištění atd. U všech příkladů musí podnikatel splnit zákonné podmínky pro uplatnění nezdanitelné části základu daně.

2.2 Slevy na dani § 35ba

Slevy na dani jsou upraveny v § 35ba v zákoně o dani z příjmů. Mezi hlavní slevy uplatitelné v daňovém přiznání patří:

- Sleva na poplatníka, která je ve výši 24 840 Kč ročně (§ 35ba/1/b).
- Sleva na manžela ve výši 24 840 Kč ročně, na manžela žijícího s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období 68 000 Kč (§ 35ba/1/b).
- Sleva na manžela (manželku) ZTP 49 680 Kč ročně.

- Částečný invalidní důchod 2 520 Kč, pro invaliditu druhé a třetího stupně (§ 35ba/1/c).
- Plný invalidní důchod ve výši 5 040 Kč ročně, pro invaliditu třetího stupně nebo jiný důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění (§ 35ba/1/d).
- Sleva na držitele průkazu ZTP/P ve výši 16 140 Kč, je-li poplatníkovy přiznán nárok na průkaz ZTP/P (§ 35ba/1/e).
- Sleva na studenta ve výši 4 020 Kč u poplatníka po dobu, po kterou se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem až do dovršení 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu až do 28 let (§35ba/1/f).

Daňové zvýhodnění na vyživované dítě podle § 35c/1 ZDP. Pro přehlednost budou zaznamenána zvýhodnění na vyživované děti v následující tabulce, ve které budou registrovány roky 2018 a 2019.

Tabulka 2.2 Daňové zvýhodnění na vyživované děti

Počet dětí	2018	2019
Na jedno	13 404	15 204
Na druhé	19 404	19 404
Na třetí a další	24 204	24 404

Zdroj: Vlastní zpracování dle ZPD

Ve výše uvedené tabulce můžeme vidět zvýšení na vyživované dítě v roce 2019 oproti roku 2018 na jedno vyživované dítě o 2 000 Kč ročně. Slevy na dvě a více vyživovaných dětí se nezměnily.

2.3 Sociální a zdravotní pojistné OSVČ

Sociální pojištění je uceleným odděleným systémem, který zahrnuje jak příjmovou stranu, tu představuje pojistné na sociální pojištění, tak i komplikovaný dávkový systém. Každá platba pojistného má návaznost na určitý okruh dávek, a tudíž i potenciálních nároků toho, kdo platí. Sociální pojistné má z ekonomického hlediska daňový charakter, protože účast na něm je povinná, není rozhodnutím subjektu, zda si pojistnou ochranu zaplatí, či se bez ní obejde (Vančurová, Láchová, 2018; s. 155).

Sociální pojištění se v České republice skládá z několika subsystémů, a to z veřejného zdravotního pojištění, nemocenského pojištění, důchodového pojištění a ze státní politiky zaměstnanosti (Vančurová, 2018).

Veřejné zdravotní pojištění slouží ke krytí výdajů spojených s financováním nutné zdravotní péče. Legislativně patří pod Ministerstvo zdravotnictví a výnos pojistného směřuje zdravotním pojišťovnám, které ho spravují. Tento systém je od dalších nejvíce odkloněn

Nemocenské pojištění mají pojištěncům pro úraz nebo nemoc neschopným výdělečné činnosti pomoci částečně nahradit chybějící příjmy. Pro OSVČ je nemocenské pojištění dobrovolné.

Důchodové pojištění pomáhá zejména v případě dlouhodobé nebo trvalé neschopnosti pracovat (stáří, invalidita).

Státní politika zaměstnanosti slouží pro zdravé jedince v produktivním věku, kteří nejsou schopni zabezpečovat své příjmy. Je to společensky uznaná ochrana, která se týká nezaměstnanosti (Vančurová, 2018).

Sociální pojištění OSVČ – při splnění zákonných podmínek je OSVČ povinna účastnit se na důchodovém pojištění a platbách na státní politiku zaměstnanosti. Nemocenské pojištění je pro OSVČ dobrovolné. Z nemocenského pojištění se platí nemocenská a peněžitá pomoc v mateřství.

U sociálního pojištění je nutné rozlišovat hlavní výdělečnou činnost a vedlejší výdělečnou činnost. Hlavní výdělečnou činnost provozuje OSVČ, pokud neprokáže, že splňuje podmínky pro provozování vedlejší samostatné výdělečné činnosti. Vedlejší výdělečnou činnost provozuje, pokud OSVČ vykonávala zaměstnání, které založilo účast na nemocenském pojištění, čímž měla nárok na rodičovský příspěvek nebo na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu.

Výpočet důchodového pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je vypočítáno procentem z vyměřovacího základu za rozhodné období. Rozhodné období u OSVČ je kalendářní rok a pojistné činí 29,2 %, z toho 28 % na důchodové pojištění a 1,2 % na příspěvek státní politiky zaměstnanosti.

Vyměřovacím základem pro pojistné na důchodové pojištění a pro příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je částka, kterou si určí OSVČ sama, ale nesmí být menší než 50 % daňového základu. Základem daně se rozumí základ daně podle § 7 ZDP po úpravě podle § 5 a 23 ZDP (Hakalová & Pšenková, 2019).

Tabulka 2.3 Vyměřovací základy a pojistné pro OSVČ v letech 2018–2019

	Rok 2018	Rok 2019
Maximální vyměřovací základ	1 438 992 Kč	1 569 552 Kč
Minimální roční vyměřovací základ (hlavní činnost)	89 940 Kč	98 100 Kč

Minimální roční vyměřovací základ (vedlejší činnost)	35 976 Kč	39 240 Kč
Minimální měsíční záloha (hlavní činnost)	2 189 Kč	2 388 Kč
Minimální měsíční záloha (vedlejší činnost)	876 Kč	955 Kč
Rozhodná částka pro vedlejší činnost	71 950 Kč	78 478 Kč
Minimální nemocenské	115 Kč	138 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/zalohy-osvc-v-roce-2019/>

Zdravotní pojištění OSVČ – zdravotní pojištění pro OSVČ se vypočítá procentem z vyměřovacího základu. Zdravotní pojištění je ve výši 13,5 %. Vyměřovacím základem je pro OSVČ 50 % příjmů ze samostatné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení. Pokud bude vyměřovací základ nižší než minimální vyměřovací základ, rovná se tomu minimálnímu.

Tabulka 2.4 Vývoj vyměřovacích základů a pojistného OSVČ v letech 2012–2019

Rok	Minimální měsíční vyměřovací základ OSVČ	Minimální roční vyměřovací základ OSVČ	Minimální měsíční záloha OSVČ	Minimální roční pojistné OSVČ
2012	12 568,50	150 822	1 697	20 361
2013	12 942	155 304	1 748	20 967
2014	12 971	155 652	1 752	21 014
2015	13 305,50	159 666	1 797	21 555
2016	13 503	162 036	1 823	21 875
2017	14 116	169 392	1 906	22 868
2018	14 989,50	179 874	2 024	24 283
2019	16 349,50	196 194	2 208	26 487

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://sporos.cz/2018/11/20/vymerovaci-zaklad-osvc-a-pojistne-na-zdravotni-pojisteni/>

3 Možnosti vedení účetnictví a daňové evidence

V této kapitole budou rozebrány možnosti vedení účetnictví a daňové evidence, přičemž budou popsány podmínky pro vedení obou možností. Podnikatel OSVČ se může rozhodnout vést svou evidenci v jakékoliv formě, pokud dodrží náležitosti stanovené zákonem pro vedení těchto evidencí. Důležitou částí pro rozhodnutí, kterou evidenci podnikatel povede, tvoří přechody mezi daňovou evidencí a účetnictvím. Pokud se rozhodne během své ekonomické činnosti pro přechod z daňové evidence na účetnictví, může tak učinit dobrovolně nebo mu to nařídí zákon. Podnikatel si musí uvědomit, že účetnictví bude muset vést dalších pět let po přechodu. Dále musí podnikatel zvážit náročnost obou evidencí, která se velmi liší hlavně z časového hlediska. V účetnictví i daňové evidenci se zjišťuje jiným způsobem základ daně.

3.1 Vedení daňové evidence

Vedení daňové evidence je upraveno v § 7 ZDP, kde je stanovený pouze obsah daňové evidence a nikoli způsob a forma jejího vedení. Daňová evidence podle § 7b ZDP zajišťuje přehled k zjištění základu daně a obsahuje údaje o:

- příjmech a výdajích v členění potřebném pro zjištění základu daně,
- majetku a dluhů.

Předmět a cíl daňové evidence

Cílem daňové evidence je zjištění základu daně z příjmů, ta je určena pro subjekty, které nejsou účetními jednotkami podle zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví. Fyzické osoby musí povinně vést:

- Záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých podnikatelskou nebo jinou samostatnou výdělečnou činností, pokud neuplatňují skutečně vynaložené výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů.
- Záznamy o příjmech vynaložených výdajů v časovém sledu, evidenci hmotného majetku, který lze odpisovat, evidenci pohledávek a dluhů, mzdové listy.
- Daňovou evidenci podle § 7b zákona o daních z příjmů (Dušek & Sedláček, 2018).

Daňová evidence je administrativně méně náročná než účetnictví. Zachycuje pouze peněžní toky, které souvisejí s podnikáním a stav majetku a dluhů podnikatele. Forma daňové evidence není předepsána. Podnikatel vede evidenci jednotlivých složek majetku a určuje podobně jako v účetnictví oceňování majetku a dluhů. Podnikatel má povinnost uchovávat

daňovou evidenci za zdaňovací období, pro něž neskončila lhůta pro vyměření daně stanovené zákonem o daních z příjmů podle § 7b odst. 5 (Dušek & Sedláček, 2018).

Způsob vedení daňové evidence

Podnikatel si může vést daňovou evidenci sám, může si také určit, že vedením daňové evidence pověří zaměstnance, anebo nechá vedení daňové evidence na externí fyzické či právnické osobě. Podnikatel i za předpokladu, že pověří vedením své daňové evidence externí subjekt, se nezabývá odpovědností za vedení DE (Hakalová & Pšenková, 2019).

FO – OSVČ může vést evidenci:

- podle § 7b ZDP (vedení příjmů a výdajů pro zjištění základu daně.),
- nebo podnikatel uplatňuje výdaje procentem z příjmů dle § 7 odst. 7 ZDP,
- nebo je podle § 7a ZDP daň stanovena paušální částkou.

3.1.1 Knihy v daňové evidenci

Peněžní deník je podle § 7 zákona o dani z příjmů určen pro podnikatele, kteří dosahují příjmů z jiné samostatné výdělečné činnosti, a tím nejsou účetními jednotkami ani neuplatňují výdaje procentem z příjmů. Deník obsahuje minimálně tyto údaje:

- datum uskutečnění transakce (zápis do deníku),
- označení dokladu,
- stručný popis transakce,
- přehled o celkových příjmech,
- daňové příjmy,
- přehled o přijaté a zaplacené dani z přidané hodnoty,
- přehled o celkových výdajích,
- daňové výdaje,
- přehled o úpravách podle § 23 (Dušek & Sedláček, 2018, s. 27).

V deníku je každému případu přidělen jeden řádek. Podle dokladů se do nich zapisují výše zmíněné údaje.

Příjmy podle zákona o dani z příjmů se rozumí peněžité i nepeněžité plnění, které poplatník uskutečňuje během podnikání. Do peněžního deníku se zapisují pouze příjmy, které jsou skutečným přítokem peněz do pokladny nebo na bankovní účet. Pokud se jedná o příjmy, které máme ve formě pohledávek, zapisují se do knihy pohledávek a dluhů, poté následná

úhrada této pohledávky bude zaznamenána do peněžního deníku. Pro DE jsou nejdůležitější **daňové příjmy**, mezi které nejčastěji patří:

- tržba za prodané zboží,
- tržba za zprostředkované služby,
- tržba za prodej materiálu,
- připsaný úrok na BÚ,
- náhrada od pojišťovny a další.

Výdaje mohou mít peněžitou i nepeněžitou formu a měly by se rozdělovat na následující druhy:

- peněžní daňové výdaje,
- nepeněžní daňové výdaje.

V daňové evidenci se zachycují kromě skutečných toků peněz také náklady vynaložené na dosažení příjmů, jako jsou odpisy dlouhodobého majetku, tvorby rezerv atd., které jsou specifikované v § 24 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (Dušek & Sedláček, 2018).

Kniha pohledávek – Do knihy pohledávek evidujeme pohledávky, které vznikly podnikatelskou činností. Obecně pohledávky představují nárok věřitele na úhradu smluvně dohodnutých sum. Příkladem mohou být poskytnuté výkony nebo zálohy. Jsou majetkem podnikatele a vyrovnávají časový nesoulad mezi okamžikem poskytnutí a zaplacením (Dušek & Sedláček, 2018).

Pohledávky se oceňují podle § 5 odst. 9 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů:

- jmenovitou hodnotou,
- pořizovací cenou,
- cenou určenou při bezúplatném nabytí.

U knihy pohledávek je důležitý její obsah, nikoli forma. Pohledávku může podnikatel zapisovat do knihy pohledávek, na evidenční karty nebo do počítačových souborů. Kniha pohledávek by mohla obsahovat informace o:

- pohledávkách z obchodních vztahů,
- pohledávkách z poskytnutých záloh,
- pohledávkách z poskytnutých půjček,
- ostatních pohledávkách (Dušek & Sedláček, 2018).

Tabulka 3.1 Příklad knihy pohledávek

Číslo faktury	Odběratel	Částka	Označení dokladu	Datum splatnosti	Datum inkasa	Poznámky

Zdroj: Vlastní zpracování

Kniha dluhů – Do knihy dluhů se zapisují dluhy, které má dlužník povinnost uhradit na základě smluvně dohodnuté sumy, např. za přijaté výkony. V obchodních vztazích vznikají při převzetí zboží, výrobků nebo služeb od dodavatele na obchodní úvěr. Doba splatnosti je uvedena na faktuře podle obchodní smlouvy. V případě neuhrazení vznikají úroky z prodlení. Dluhy se dělí na dlouhodobé, krátkodobé podle doby splatnosti a podle místa na tuzemské a zahraniční. Oceňují se jmenovitou hodnotou při jejich vzniku a pořizovací cenou při jejich převzetí (Dušek & Sedláček, 2018).

Forma je stejně jako u knihy pohledávek zákonem nespecifikovaná. Důležitý je její obsah, kde by mělo být zřejmé, o jaké dluhy jde, v jaké výši a vůči komu jsou vedeny. Kniha dluhů by měla obsahovat informace o:

- dluzích z obchodních vztahů,
- dluzích z přijatých záloh,
- dluzích z přijatých půjček a úvěrů,
- ostatních dluzích (Dušek & Sedláček, 2018).

Tabulka 3.2 Příklad knihy dluhů

Pořadové číslo	Datum přijetí	Dodavatel	Variabilní symbol	Částka	Datum splatnosti	Zaplaceno dne

Zdroj: Vlastní zpracování

Kniha DPH – Kniha DPH slouží pro výpočet nároku na odpočet a vrácení daně za zdaňovací období. DPH můžeme zapisovat také v rámci knihy pohledávek a dluhů. Evidence musí být vedena tak, aby byly pro účely daňového řízení prokázány:

- nároky na odpočet a vrácení daně za zdaňovací období,
- zaplacené zálohy na daň,

- zúčtování daní jako výsledek za zdaňovací období ve vazbě na daňové přiznání (Dušek & Sedláček, 2018).

Kniha hmotného majetku v DE

Dlouhodobý majetek je charakteristický pro jeho dlouhodobou životnost. Doba použití je delší než 1 rok. Dlouhodobý majetek se opotřebovává a jeho opotřebení je projeveno díky odpisům. Nákup dlouhodobého majetku se nedá zahrnout do výdajů daňových.

Dlouhodobý hmotný majetek se dělí podle § 26/2 ZDP na:

- samostatné hmotné movité věci, popřípadě soubory hmotných movitých věcí se samostatným technickoekonomickým určením, jejichž vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč a které mají provozně-technické funkce delší než jeden rok,
- budovy, domy a jednotky,
- stavby.

Dlouhodobý **nehmotný majetek** v daňové evidenci podle § 24, odst. 2, písm. zn), lze veškeré výdaje na pořízení nehmotného majetku zahrnout jednorázově do daňově uznatelných nákladů, bez ohledu na jejich výši.

Za dlouhodobý nehmotný majetek se považují například:

- Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje,
- Software,
- Ocenitelná práva,
- Jiný dlouhodobý nehmotný majetek,
- Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek.

Mezi **dlouhodobý hmotný majetek** patří pozemky, stavby, samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí, pěstitelské celky trvalých porostů, základní stádo a tažná zvířata, jiný dlouhodobý majetek, nedokončený dlouhodobý hmotný majetek, poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek, oceňovací rozdíl k nabytému majetku.

Dlouhodobý finanční majetek se neodepisuje a netvoří náklady při pořízení. Mezi dlouhodobý finanční majetek patří majetkové i úvěrové cenné papíry držené dlouhodobě (déle než jeden rok).

Dlouhodobý hmotný, nehmotný i finanční majetek se oceňuje pořizovací cenou, reprodukční pořizovací cenou a vlastními náklady.

V DE se odepisuje pouze dlouhodobý hmotný majetek, přičemž v prvním roce odpisování zařídí hmotný majetek do odpisových skupin podle § 30 ZDP. Dále si podnikatel zvolí způsob odpisování podle § 31 pro rovnoměrné odpisy nebo pro zrychlené podle § 32. Hmotný majetek odepisuje podnikatel nejvýše do vstupní ceny nebo do zvýšené vstupní ceny.

Karta dlouhodobého majetku by mohla mít následující strukturu:

Tabulka 3.3 Inventární Karta

Firma		Inventární číslo		
Název:				
Další údaje:				
Vstupní cena:		Datum zařazení:		
Způsob pořízení:		Doklad:		
Odpisová skupina:		Způsob opisu:		
Kód CZ-CPA:		Výrobní číslo:		
Zvýšená odpisová sazba:				
Uplatněn ve zdaňovacím období				
Datum odpisu	Roční odpisová sazba (koeficient odpisu)	Odpis v Kč	Zůstatková cena v Kč	Poznámka
Způsob vyřazení		Datum vyřazení		

Zdroj: Vlastní zpracování dle Dušek & Sedláček (2018)

Každý dlouhodobý majetek by měl být evidován samostatně na kartě dlouhodobého majetku.

Evidence zásob v daňové evidenci

V daňové evidenci se obvykle používají skladní karty. Za zásoby se považují dle § 9 prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví pro podnikatele materiály do okamžiku spotřeby, nedokončená výroba, polotovary, vlastní výrobky, výrobky, zvířata a zboží do okamžiku prodeje.

Podnikatel oceňuje zásoby podle způsobu pořízení a má možnost ocenit zásoby pořizovací cenou při úplném nabytí (koupí), vlastními náklady při pořízení ve vlastní režii, nabytí, pořizovací nebo reprodukční pořizovací cenou při vkladu do obchodního majetku (Dušek & Sedláček, 2018).

Při evidenci zásob je potřeba zachytit:

- název nebo popis daného majetku,
- datum pořízení,
- pořizovací cenu,
- počet jednotek daného majetku,
- datum a způsob vyřazení (Dušek & Sedláček, 2018).

Mzdová evidence v daňové evidenci

Pokud podnikatel OSVČ zaměstnává zaměstnance, musí vést mzdovou evidenci, kde je povinen evidovat nezbytné údaje, které vyplývají z pracovněprávních vztahů. Mzdy se evidují podle právních předpisů na mzdových listech. Mzdy podléhají dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, kterou je za zaměstnance povinen odvést zaměstnavatel (Dušek & Sedláček, 2018).

Mzdové listy by měly obsahovat podle § 38j/2 ZDP údaje, jako je:

- poplatníkovo jméno,
- rodné číslo, u daňového nerezidenta datum narození, číslo a typ dokladu prokazujícího jeho totožnost a kód státu, jehož je daňovým rezidentem,
- bydliště, jehož je daňovým rezidentem,
- jména a rodná čísla, která poplatník uplatňuje pro snížení daně,
- údaje týkající se předepsaných mezd,
- údaje o výpočtu daně a provedeném ročním zúčtování záloh a daňového zvýhodnění,
- den nástupu poplatníka do zaměstnání a u poplatníka, který je daňovým nerezidentem, den ukončení zaměstnání v České republice,
- za každý kalendářní měsíc musí obsahovat úhrn zúčtovaných mezd bez ohledu na to, zda jsou vypláceny v penězích nebo v naturáliích, částky osvobozené od daně z úhrnu zúčtovaných mezd, základ pro výpočet zálohy na daň nebo daně podle zvláštní sazby, vypočtenou zálohu nebo daň sraženou podle zvláštní sazby daně, povinné pojistné z úhrnu zúčtovaných mezd, měsíční slevu na dani podle § 35ba a zálohu sníženou o měsíční slevu na dani podle § 35ba, měsíční daňové zvýhodnění, měsíční slevu na dani podle § 35c, měsíční daňový bonus a zálohu sníženou o měsíční slevu na dani podle § 35ba a 35c, skutečně sraženou zálohu.

Tabulka 3.4 Výpočet čisté mzdy zaměstnance

Hrubá mzda
- Záloha na daň ze SHM
- Zdravotní pojištění (4,5 %)
- Sociální pojištění (6,5 %)
Čistá mzda

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 3.5 Výpočet superhrubé mzdy

Hrubá mzda
+ zdravotní pojištění (9 %)
+ sociální pojištění (25 %)
základ daně
× daňová sazba 15 %
– základní sleva na poplatníka
Záloha na daň z příjmu po odečtení slev

Zdroj: Vlastní zpracování

3.1.2 Evidence automobilu v DE

Automobil v obchodním majetku

Pokud je automobil součástí obchodního majetku, vstupní cena automobilu se uplatňuje do daňových výdajů ve formě daňových odpisů. Do daňových výdajů pak můžeme zahrnout v souvislosti s používáním výdaje, jako jsou silniční daň včetně záloh, povinné zákonné pojištění, havarijní pojištění či jiné doplňkové pojištění, technické zhodnocení do 40 000 Kč, opravy, údržbu a mytí, náhradní díly a nákup pneumatik, nákup pohonných hmot (pokud se podnikatel nerozhodne uplatňovat výdaje na pohonné hmoty paušální částkou), parkování (pokud se podnikatel nerozhodne uplatňovat výdaje na pohonné hmoty paušální částkou; Hakalová & Pšenková, 2019).

Pokud se podnikatel rozhodne uplatnit paušální výdaje na dopravu podle § 24 ZDP, může uplatnit paušální výdaj ve výši 5 000 Kč na jedno silniční motorové vozidlo za každý měsíc zdaňovacího období nebo období, za které se podává daňové přiznání, během něhož využíval motorové vozidlo k dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů a zároveň nepřenechal vozidlo ani po část příslušného kalendářního měsíce k užívání jiné osobě.

Pokud podnikatel používá motorové vozidlo z části k dosažení, zajištění a udržení příjmů a využívá paušální výdaje na dopravu, může na takové motorové vozidlo uplatnit výdaje pouze ve výši 80 %. Podnikatel musí v takové situaci snížit i odpisy, které si může uplatnit ve výši 80 %. Paušální výdaj lze uplatnit nejvýše na tři vlastní silniční motorová vozidla zahrnutá nebo nezahrnutá do obchodního majetku (Hakalová & Pšenková, 2019).

Automobil není zahrnut v obchodním majetku

V případě, kdy motorové vozidlo není zahrnuté v obchodním majetku, můžeme do daňových výdajů zahrnout silniční daň, výdaje za parkování a cestovní náhrady. Cestovní náhradu vypočteme podle vzorce:

$$\frac{\text{průměrná spotřeba podle technického průkazu} \cdot \text{cena PHM}}{100} + \text{základní sazba} \quad (3.1)$$

Cena pohonných hmot je buď doložena dokladem o nákupu, nebo se použije průměrná cena pohonných hmot dle vyhlášky vydané Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky (Hakalová & Pšenková, 2019).

3.1.3 Postup při uzavírání knih na konci zdaňovacího období

Uzavírání knih se provádí k poslednímu dni zdaňovacího období, kde se:

- zjišťují souhrnné částky v peněžním deníku příjmů a výdajů v pokladnách, příjmů a výdajů na bankovních účtech a zůstatku na průběžných položkách,
- zjišťují stavy neuhrazených pohledávek a dluhů,
- zjišťují stavy majetku v kartách majetku,
- zjišťují stavy v ostatních knihách (Hakalová & Pšenková, 2019).

Dále upravíme příjmy a výdaje jako uzávěrkovou úpravu příjmů a výdajů. Jsou to úpravy, které zvyšují nebo snižují rozdíl mezi příjmy a výdaji dle § 5 a § 23 ZDP a uvádějí se do přílohy 1 daňového přiznání. V rámci této uzávěrkové úpravy musíme upravit daňové příjmy a daňové výdaje. Daňové výdaje můžeme upravit (snížit nebo zvýšit) o položky, jako jsou věcné vklady, daňové odpisy hmotného majetku, tvorba zákonných rezerv v souladu se Zor, zůstatková cenu vyřazeného hmotného majetku z důvodu likvidace, prodeje, poškození za splnění podmínek ZDP,

Daňové příjmy pak můžeme upravit (zvýšit nebo snížit) o položky jako aktivace hmotného majetku ve vlastní režii, čerpání zákonných rezerv v souladu se Zor, příjmy z postoupených pohledávek a další příjmy.

Dalším krokem je zjištění základu daně, který vypočítáme odečtením daňových výdajů od daňových příjmů. Pokud podnikatel dosahuje jiných příjmů než ze samostatné činnosti podle § 7, jedná se o daňové příjmy skládající se z dílčích základů, které je nutné sečíst. Dílčí základy daně jsou popsány v kapitole 2.6. Základ daně snížíme o nezdanitelné části základu daně § 15 a o odčitatelné položky od základu daně § 34. Vynásobíme sazbou daně, která činí 15 %, a zaokrouhlíme na celé stokoruny dolů. Výslednou daň můžeme snížit o tzv. slevy na dani podle § 35, § 35a, § 35b atd. (slevy na manželku, slevy na vyživované děti). Daň z příjmů je zahrnuta v peněžním deníku do výdajů nedaňových. V případě vrácení přeplatku je tento přeplatek zachycen v peněžním deníku jako příjem nedaňový.

Daňové přiznání je poplatník povinen podat do 1. dubna, v případě, že daňové přiznání zpracovává daňový poradce, se lhůta pro podání prodlužuje do 1. července.

Zálohy na daň z příjmů fyzických osob se platí v průběhu zálohového období a povinnost platby záloh na daň závisí na poslední známé výši daňové povinnosti (§ 38a ZDP). Poplatníci, jejichž daňová povinnost přesáhla 30 000 Kč, ale nepřesáhla 150 000 Kč, platí zálohy ve výši 40 % poslední známé povinnosti, a to první zálohou do 15. dne šestého měsíce a druhou do 15. dne dvanáctého měsíce. V případě přesáhnutí 150 000 Kč poslední známé povinnosti platí zálohy ve výši $\frac{1}{4}$ poslední známé povinnosti ve čtyřech čtvrtročních intervalech.

3.2 Vedení účetnictví

V této kapitole budou popsány potřebné informace pro vedení účetnictví. Nejdříve bude specifikována právní úprava účetnictví, kde budou uvedeny základní pojmy pro potřeby vedení účetnictví, jako je předmět účetnictví, co je to účetní období, účetní doklad, účetní záznam atd. Dále budou popsány účetní knihy, kterými jsou hlavní kniha, deník, knihy podrozvahových účtů a knihy analytických účtů. Další důležitou kapitolou v účetnictví je dlouhodobý majetek, který bude popsán z pohledu zákona o účetnictví a z pohledu zákona o daních z příjmů. Dlouhodobý majetek dělíme na hmotný, nehmotný a finanční. Do kapitoly dlouhodobého majetku jsou zařazeny také odpisy, které vyjadřují skutečné opotřebení majetku, a to odpisy účetními. Odpisy daňovými pak je vyjádřena maximální částka odpisů, které připouštějí daňové zákony a jsou daňově uznatelné. Dále si ukážeme uzavírání účetních knih, výpočet výsledku

hospodaření a stanovení základu daně, účetní závěrku a uzávěrku. V poslední části této kapitoly si ukážeme přechod mezi účetnictvím a daňovou evidencí a naopak.

3.2.1 Právní úprava účetnictví

Povinnost vést účetnictví mají účetní jednotky dle § 1 zákona o účetnictví:

- právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky,
- zahraniční právnické osoby a zahraniční jednotky, které jsou dle právního řádu, podle něhož jsou založeny nebo zřízeny, účetní jednotkou, nebo jsou povinny vést účetnictví, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,
- organizační složky státu.

Z fyzických osob jsou to:

- fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
- ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle ZDPH, včetně plnění osvobozených od této daně, jež nejsou součástí obratu, v rámci jejich podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku,
- ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,
- ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou společníky sdruženými ve společnosti, pokud alespoň jeden ze společníků sdružených v této společnosti je osobou uvedenou v písm. a) až f) nebo h) až l), nebo,
- ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis.

Předmět účetnictví

Podle § 2 ZÚ účetní jednotky, které vedou účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu, účtují podvojnými zápisy o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků včetně dluhů a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření.

Dále podle § 3 ZÚ účetní jednotky účtují podvojnými zápisy o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti **časově a věcně souvisí**.

Účetním obdobím se rozumí podle zákona o účetnictví 12 po sobě jdoucích měsíců. Účetní jednotky, které nejsou organizační složkou státu, územním samosprávným celkem nebo

účetní jednotkou vzniklou nebo zřízenou zvláštním zákonem, mohou uplatnit hospodářský rok. U OSVČ je možné uplatnit v účetnictví hospodářský rok, avšak daňové přiznání se podává vždy za kalendářní rok.

Účetní záznam je jakýkoli záznam informací v účetnictví, který umožňuje toto účetnictví vést. Má různou formu, a to buď písemnou formou provedenou rukopisem, psacím stojem, tiskem nebo zařízením výpočetní techniky, nebo technickou formou, v jejímž rámci je účetní záznam uveden elektronickým optickým nebo jiným způsobem (Mrkosová, 2018).

Účetní doklad patří mezi účetními záznamy k základním a nejdůležitějším. Hospodářské operace se stanou účetními případy teprve, jsou-li doloženy účetními doklady. Na účetní doklady jsou kladeny značné požadavky:

- pravdivost,
- úplnost,
- včasnost,
- přehlednost,
- pečlivost při vyhotovování,
- dokonalý přehled o účetních dokladech,
- účetní doklady musí být vhodně uspořádány (Mrkosová, 2018).

Účetní doklady dělíme podle obsahu na vnější, které slouží pro styk podniku s vnějším světem, nebo na interní sloužící uvnitř podniku (příjemky, výdejky). Další rozdělení může být podle počtu dokumentovaných účetních případů, které se dělí na jednotlivé a sběrné.

Účetní doklady je podnikatel povinný archivovat. Zákon o účetnictví uvádí například tyto lhůty:

- Účetní závěrka a výroční zpráva se musí uchovávat po dobu 10 let následujících po roce, kterého se týkají.
- Mzdové listy alespoň po dobu 30 let následujících po roce, kterého se týkají.
- Účetní doklady, účtové rozvrhy, účetní knihy, odpisový plán, seznamy účetních knih po dobu 5 let po roce, kterého se týkají.
- Programová dokumentace pro vedení účetnictví po dobu 5 let po roce, ve kterém byla naposledy použita (Mrkosová, 2018).

3.2.2 Účetní knihy

Mezi nejdůležitější účetní knihy patří:

- hlavní kniha,
- deník,
- knihy analytických účtů,
- knihy podrozvahových účtů.

Způsob vedení účetních knih není zákonem stanoven, proto můžeme vést účetní knihy na volných listech, formou vázaných knih nebo formou sestav vyhotovených výpočetní technikou.

Do **hlavní knihy** zapisujeme účetní případ ve věcném uspořádání (čeho se týkají) na účty aktiv, pasiv, nákladů a výnosů. Zápisy vedeme na jednotlivých účtech hlavní knihy v peněžních jednotkách. Dělíme je na zápisy soustavné nebo systematické. Údaje, které je možné vyčíst z hlavní knihy, jsou:

- zůstatky k počátku období,
- obraty strany MD a D,
- konečné zůstatky.

Do **deníku** jsou zachyceny účetní případy z časového hlediska (chronologicky) a jedná se o zápisy časové. Podnikatel může vést jeden nebo více deníků. Pokud vede podnikatel jeden deník, jsou v něm zaúčtované všechny účetní doklady za dané účetní období. Pokud vede více deníků, je každý určen pro jinou účetní oblast, např. deník vydaných faktur. Účetní deník má významnou kontrolní funkci. V deníku by měly být zaznamenány tyto základní údaje:

- číslo dokladu,
- stručný popis,
- datum vystavení dokladu,
- podvojný účetní zápis na stranách MD a D,
- částku v Kč.

Analytické účty se vytvářejí v rámci syntetických účtů. Pomocí analytických účtů jsou zobrazeny zápisy v hlavní knize podrobněji a jsou členěny podle konkrétních potřeb účetní jednotky. Peněžní částky v knihách analytických účtů musí odpovídat souhrnným částkám obrátů nebo zůstatku syntetických účtů.

V knihách **podrozvahových účtů** se provádějí účetní zápisy, které se neuvádějí v deníku nebo hlavní knize. Na podrozvahových účtech se sleduje majetkoprávní situace účetní jednotky, např. najatý majetek v leasingu.

3.2.3 Dlouhodobý majetek v účetnictví

Dlouhodobý majetek slouží v podniku delší dobu, během používání se nespotebovává, ale pouze se opotřebává. Opotřebení dlouhodobého majetku se vyjadřuje účetními odpisy. Do dlouhodobého majetku zahrnujeme dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý finanční majetek.

Dlouhodobý majetek podle účetních předpisů

Dlouhodobý hmotný majetek je podle § 7 specifikovaný vyhláškou č. 500/2002 Sb., jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok, výši ocenění si určí podnikatel sám. Položky pozemky a stavby se považují za dlouhodobý hmotný majetek bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti. Dále do skupiny dlouhodobého hmotného majetku patří pěstitelské celky trvalých porostů, hmotné movité věci a jejich soubory, dospělá zvířata a jejich skupiny a jiný dlouhodobý hmotný majetek.

Dlouhodobý nehmotný majetek je specifikován v § 6 podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok a výši ocenění majetku si určí podnikatel sám při splnění podmínek stanovených zákonem, zejména respektováním principu významnosti a věrného a poctivého zobrazení majetku. Dlouhodobý nehmotný majetek obsahuje zejména nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva a goodwill. Goodwill se odepisuje rovnoměrně do 60 měsíců od nabytí obchodního závodu do nákladů. Dále se za dlouhodobý nehmotný majetek považuje technické zhodnocení, a to od výše ocenění určené účetní jednotkou.

Dlouhodobý finanční majetek podle § 8 vyhlášky č. 500/2002 Sb. je držený dobu delší než jeden rok. Dlouhodobý finanční majetek obsahuje dluhové cenné papíry, u nichž má podnikatel záměr a schopnost držet je do splatnosti, a dále ostatní dlouhodobé cenné papíry, u nichž zpravidla v okamžiku pořízení není znám záměr účetní jednotky.

Účetní odpisy dlouhodobého majetku může podnikatel při jeho pořízení ihned zaúčtovat do nákladů. Dlouhodobý majetek se postupně opotřebává a toto skutečné opotřebení se vyjadřuje v účetnictví pomocí účetních odpisů. Pro výpočet odpisů si stanoví odpisový plán, který obsahuje soupis veškerého odpisovaného majetku s určením procenta opotřebení.

Majetek se odepisuje ze vstupní ceny maximálně do 100 % výše. Zvolený způsob odepisování popíše podnikatel v interní směrnici. Podnikatel si může zvolit cenově ohraničené skupiny majetku, které bude odepisovat jednotnou sazbou, např. hmotný majetek se vstupní cenou do 1000 Kč bude účtovat do zásob, od 1000 Kč do 5000 Kč stanoví dobu použitelnosti 24 měsíců (odpisová sazba 50 %) apod. Takto stanovené odpisy označujeme jako **účetní** (Mrkosová, 2018, s. 91).

Účetní odpisy se účtují na nákladový účet 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se souvztažným zápisem na účtu oprávek 07. – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku nebo 08. – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku. Pořizovací cena je oprávkami snižována na zůstatkovou cenu.

Dlouhodobý majetek se oceňuje vstupní cenou, kterou se rozumí:

- Ocenění pořizovací cenou – je to cena, za kterou byl majetek pořízen včetně nákladů souvisejících s jeho pořízením. Do nákladů spojených s pořízením se zahrnují dle vyhlášky 500/2002 Sb. podle § 47 odst. 1 například náklady na přípravu a zabezpečení výstavby, ceny za průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce, clo, dopravné, úroky, zejména z úvěru, pokud tak podnikatel rozhodne, odvody za dočasné nebo trvalé odnětí zemědělské půdy, licence, patenty a jiná práva využitá při pořizování majetku, nikoliv pro budoucí provoz.
- Vlastními náklady podle § 25 ZOÚ, kam zahrnujeme přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost, popřípadě i přiřaditelné nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti v souladu s účetními metodami. Do přímých nákladů se zahrnuje pořizovací cena materiálu a jiných spotřebovaných výkonů, které vzniknou v přímé souvislosti s výrobou daného majetku.
- Reprodukční pořizovací cenou – provádí se v ostatních případech, u nichž nelze použít ocenění jedním z výše uvedených způsobů. Oceňování reprodukční cenou se provádí v souladu se zákonem č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku.

3.2.4 Dlouhodobý majetek z hlediska daně z příjmů

Dlouhodobý hmotný majetek je v § 26 zákona o dani z příjmů specifikován jako hmotný majetek, jehož cena je vyšší než 40 000 Kč a má provozně technické funkce delší než jeden rok. Mezi hmotný majetek, který se odepisuje, se řadí budovy, domy a jednotky, stavby, pěstitelské celky, dospělá zvířata a jejich skupiny a jiný majetek vymezený v odstavci 3 ZDP.

U dlouhodobého nehmotného majetku podle § 32a ZDP se odepisují zejména nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva a jiný majetek, který je veden v účetnictví jako nehmotný majetek podle zvláštního právního předpisu, jehož doba používání je delší než jeden rok a vstupní cena je vyšší než 60 000 Kč.

Daňové odpisy hmotného majetku

Daňové odpisy jsou upraveny v zákoně o dani z příjmů (586/1992 Sb.) a musíme podle něj postupovat. Daňový odpis je uznatelným nákladem pro výpočet základu daně. Dlouhodobý majetek je rozdělen do šesti odpisových skupin. Každá skupina má jinou dobu životnosti.

Tabulka 3.6 Přehled odpisových skupin a doby odpisování

Odpisová skupina	Dobá odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Zdroj: Vlastní zpracování dle ZDP

Odpisy mohou být stanoveny dvojím způsobem, podnikatel se sám rozhodne, jakou metodu zvolí. Způsob, který podnikatel zvolí, musí dodržovat po celou dobu životnosti dlouhodobého majetku (Mrkosová, 2018).

- **Rovnoměrné odpisování** – při rovnoměrném odpisování jsou podle § 31 zákona o dani z příjmů odpisovým skupinám přiřazeny maximální roční odpisové sazby. Odpis se vypočítá jako násobek roční odpisové sazby a vstupní ceny. Roční odpisová sazba je určena zvlášť pro první rok odpisování a zvlášť pro další roky odpisování. Podnikatel si může zvýšit odpis v prvním roce o 20 %, 15 % a 10 % při pořízení nového majetku. Výhoda u 20 % a 15 % je vázána na zaměření daňového subjektu. Podnikatel si díky nastaveným maximální ročním sazbám může uplatnit i nižší sazbu a prodloužit tak dobu odpisování.
- **Zrychlené odpisování** – je upraveno v § 32 zákona o dani z příjmů. Pro výpočet zrychleného odpisování se stanoví odpisy hmotného majetku v prvním roce odpisování jako podíl jeho vstupní ceny a přiřazeného koeficientu pro zrychlené odpisování

platného v prvním roce odpisování. V dalších letech se vypočítá jako podíl dvojnásobku jeho zůstatkové ceny a rozdílu mezi přiřazeným koeficientem pro zrychlené odpisování a počtem let, po které již byl odepsán. Podnikatel si může zvýšit odpis v prvním roce o 20 %, 15 % a 10 % při pořízení nového majetku. Výhoda u 20 % a 15 % je vázána na zaměření daňového subjektu. Odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

Podnikatel může odpisování přerušit, musí však při opětovném odpisování pokračovat tak, jako by nepřestala.

Daňové odpisy nehmotného majetku

Odpisy nehmotného majetku jsou v § 32a zákona o dani z příjmů. U nehmotného majetku, ke kterému má poplatník právo užívání na dobu určitou, se roční odpis vypočítá jako podíl vstupní ceny a doby sjednané smlouvou. V ostatních případech se odepisuje nehmotný majetek bez přerušení, a to v rámci audiovizuálního díla nejméně 18 měsíců, softwaru a nehmotných výsledků vývoje a výzkumu nejméně 36 měsíců a ostatního nehmotného majetku nejméně 72 měsíců.

Technické zhodnocení

Za technické zhodnocení majetku považuje ZDP podle § 33 výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, pokud převýšily u jednotlivého majetku částku 40 000 Kč. Technické zhodnocení zvyšuje vstupní cenu dlouhodobého majetku. U rovnoměrných odpisů se mění odpisové sazby pro zvýšenou cenu majetku a v případě zrychleného odpisování se použijí koeficienty pro zvýšenou cenu.

3.2.5 Účetní závěrka a uzávěrka v účetnictví

Podnikatelům vyplývá ze zákona povinnost sestavit účetní závěrku a uzávěrku. Účetní uzávěrka a závěrka zahrnují činnosti, které se týkají zajištění úplnosti, průkaznosti a správnosti účetnictví, uzavírání účetních knih, výpočet daňového základu a daně z příjmů, sestavení roční závěrky, otevření účetních knih pro další účetní období (Mrkosová, 2018).

Zajištění úplnosti, průkaznosti a správnosti účetnictví

Podnikatel musí zúčtovat účetní případy a hospodářské operace k 31. 12., které souvisejí s běžným účetním obdobím, ovšem s vyloučením všech, které se týkají období příštích. Dále musí podnikatel provést inventarizaci majetku (doúčtování manka, škod, přebytku), operace týkající se nevyfakturovaných dodávek a materiálu na cestě, doúčtování kurzových rozdílů,

v případě účtováním zásob způsobem B, tj. převod počátečních a konečných stavů a doúčtování pohledávek u pojistných událostí (Mrkosová, 2018).

Uzavření účetních knih

Účetními knihami se rozumí deník, hlavní kniha, knihy analytických účtů, knihy podrozvahových účtů. Podnikatel zjišťuje obraty stran „Má dáti“ a „Dal“, dále zjišťuje konečné zůstatky aktivních a pasivních účtů a stavy nákladových a výnosových účtů, a nakonec převede zůstatky na závěrkové účty *710 – Účet zisků a zrát* a *702 – Konečný účet rozvážný*.

Zjištění výsledku hospodaření z výsledkových účtů

Účetní výsledek hospodaření zjistíme jako rozdíl mezi výnosy a náklady. Výnosy a náklady dělíme na:

- Provozní – patří sem provozní náklady, které jsou na účtech 50–55, 58 a provozních výnosy na účtech 60–64.
- Finanční – jedná se o výnosy a náklady týkající se finanční činnosti. Finanční výnosy jsou zaznamenány na účtech ve skupině 66 a finanční náklady na účtech 56–57.

Náklady a výnosy mohou být členěny analyticky na daňově uznatelné a neuznatelné náklady. Zákon o dani z příjmů vymezuje daňově uznatelné náklady v § 24, kterými jsou výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů (odpisy, zůstatková cena hmotného majetku). Daňově neuznatelné náklady vymezuje § 25 ZDP, např. penále, úroky z prodlení a pokuty, výdaje nad limit. ZDP dále upravuje výnosy nezahrnované do základu daně. Těmito výnosy jsou úroky, které již podlely srážkové dani.

Tabulka 3.7 Transformace účetního výsledku hospodaření na daňový základ

Daňový systém	Účetní systém
	Výnosy z účetní období
	– Náklady za účetní období
Účetní výsledek hospodaření	Účetní výsledek hospodaření
+ (–) Daňově neuznatelné náklady a výnosy	
= Základ daně	
– Nezdánitelné části základu daně § 15 ZDP	

– Odčitatelné položky od základu daně § 24 ZDP	
= Základ daně po úpravách (zaokrouhlený)	
× Daňová sazba FO 15 %	
= Daňová povinnost	
– Daňové zvýhodnění podle § 35 ZDP	
= Daňová povinnost po slevách	– Daňová povinnost
	= Disponibilní zisk

Zdroj: Vlastní zpracování dle Mrkosová (2018)

Účetní závěrka

Účetní jednotky sestavují účetní závěrku za celé účetní období. Sestavují řádnou účetní závěrku k poslednímu dni účetního období. Dále mohou sestavovat mimořádnou účetní závěrku, která se sestaví v mimořádné situaci, například u fyzických osob ke dni zápisu do obchodního rejstříku. Účetní jednotky sestavují mezitímní závěrku v průběhu účetního období, která se může sestavovat například při změně právní formy. Účetní závěrka obsahuje důležité informace sloužící pro řízení a plánování do budoucna (Mrkosová, 2018).

Účetní závěrka může být sestavena v plném nebo zkráceném rozsahu. V případě, že účetní závěrku nemusí účetní jednotka ověřovat auditorem, může ji sestavit ve zkráceném rozsahu.

Účetní závěrku podle zákona o účetnictví tvoří:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- příloha.

Dále může obsahovat přehled o peněžních tocích (cash flow), přehled o změnách vlastního kapitálu.

Rozvaha je stavový výkaz, který obsahuje aktiva a pasiva. Aktiva jsou členěna podle likvidnosti jednotlivých složek majetku. Pasiva se člení na vlastní a cizí zdroje. Podrobné členění položek rozvahy je obsaženo v příloze č. 1 k vyhlášce 500/2002 Sb.

Výkaz zisku a ztráty obsahuje výnosy a náklady, ze kterých podnikatel získá výsledek hospodaření. Výsledek hospodaření je rozdělen na mezisoučty provozního a finančního výsledku hospodaření. Náklady a výnosy jsou uvedeny v běžném a minulém účetním období.

Příloha k účetní závěrce obsahuje obecné údaje, informace o použitých účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobech oceňování, doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Povinný obsah k účetní závěrce určuje ministerstvo financí (Mrkosová, 2018).

3.3 Přechod mezi daňovou evidencí a účetnictvím

Přechod mezi daňovou evidencí a účetnictvím upravují právní předpisy, mezi které patří:

- zákon o účetnictví (§ 1, 4 odst. 7),
- vyhláška č. 500/2002 Sb. (§ 61b – metoda přechodu z daňové evidence na účetnictví),
- zákon o dani z příjmů (§ 5 odst. 8, § 23 odst. 14, příloha 3).

V případě přechodu na účetnictví z daňové evidence musí fyzická osoba vést minimálně dalších 5 let účetnictví. Je třeba věnovat značnou pozornost této podmínce.

Vedení účetnictví je povinné pro fyzické osoby s bydlištěm na území České republiky, které je vymezeno v § 1 odst. 2 ZÚ. Jde o fyzické osoby zapsané v obchodním rejstříku (vedení účetnictví vzniká dnem zápisu), dále jsou to podnikatelé s obratem podle ZDPH včetně plnění osvobozených od daně, jež nejsou součástí obratu, v rámci jejichž podnikatelské činnosti přesáhl obrat za předcházející kalendářní rok 25 mil. Kč, a to od prvního dne kalendářního roku. Dále povinnost vést účetnictví vzniká podnikateli, který je účastníkem společnosti, pokud alespoň jeden z těchto účastníků je účetní jednotkou.

Podnikatel se také může rozhodnout dobrovolně k přechodu na vedení účetnictví (Hakalová & Pšenková, 2019).

Postup při přechodu na účetnictví z daňové evidence můžeme rozdělit na dvě fáze. První fáze je k prvnímu dni přechodu a druhá jsou činnosti a úpravy nutné provést ke konci účetního období. K prvnímu dni je nutno zjistit stavy jednotlivých složek majetku a dluhů ze záznamů v daňové evidenci, vytvořit účtový rozvrh, interní směrnice, zahajovací rozvahu, otevřít účetní knihy a rozepsat počáteční stavy na účty aktiv a pasiv.

Na konci prvního roku při vedení účetnictví je nutné upravit základ daně, přičemž se zvýší o hodnotu vymezených položek majetku a sníží o hodnotu dluhů (Hakalová & Pšenková, 2019).

Postup při přechodu z vedení účetnictví na daňovou evidenci

Ukončení vedení účetnictví je možné po 5 letech jeho vedení, pokud tuto podmínku podnikatel nesplní, není přechod možný. Pokud jsou podmínky splněny, může začít

s přechodem na daňovou evidenci, v jejímž rámci nejdříve musí uzavřít účetní knihy, otevřít knihy v daňové evidenci a posoudit daňové dopady na daň z příjmů fyzických osob.

Pro zahájení daňové evidence podnikatel vychází z účetní závěrky, kde jsou inventurní soupisy majetku a dluhů. Podnikatel bude také potřebovat konečné zůstatky rozvahových účtů, kromě výjimek (jako je pasivní účet 491 – Účet individuálního podnikatele), které se v daňové evidenci nikde neevidují. Podnikatel zapíše hmotný i drobný majetek včetně odpisů na karty hmotného majetku. Dále konečné zůstatky pokladny a bankovního účtu se zapíše do peněžního deníku. Další důležitou částí jsou pohledávky a dluhy (Hakalová & Pšenková, 2019).

Pohledávky a dluhy za rok, ve kterém podnikatel vedl účetnictví, budou proplaceny v roce, kdy podnikatel povede daňovou evidenci, a vyloučí se ze základu daně kalendářního roku, v němž dotyčný vede daňovou evidenci. Dluhy zvýší základ daně, a naopak pohledávky základ daně sníží, ovšem s výjimkou příjmů, které jsou od daně osvobozeny nebo se do základu daně nezahrnují. Základ daně dále sníží stav zásob a cenin.

3.4 Další možnosti vedení evidence

Daň stanovená paušální částkou je upravena v § 7a ZDP. Poplatníkovi, kterému kromě příjmů podle § 6 ZDP, příjmů od daně osvobozených a příjmů zdanitelných zvláštní sazbou daně, plynou pouze příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP včetně úroků z vkladů na účtu. Účet, který je podle podmínek toho, kdo účet vede, určen k podnikání poplatníka, pokud provozuje podnikatelskou činnost bez spolupracujících osob s výjimkou uvedenou v odstavci 2, u něhož roční výše těchto příjmů v bezprostředně předcházejících 3 zdaňovacích obdobích nepřesáhla 5 000 000 Kč a který není společníkem společnosti, tudíž může správce daně stanovit na žádost poplatníka, podanou nejpozději do 31. ledna běžného zdaňovacího období, daň paušální částkou (Hakalová & Pšenková, 2019).

V žádosti uvede poplatník předpokládané příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) ZDP a předpokládané výdaje k těmto příjmům a další skutečnosti rozhodné pro stanovení daně paušální částkou uvedené v odstavcích 2 až 7. Při spolupráci druhého z manželů, může o stanovení daně paušální částkou požádat i spolupracující manžel. Předpokládané příjmy a výdaje se rozdělí podle § 13. Nezdánitelné části základu daně podle § 15 ZDP, slevu na dani podle § 35ba ZDP nebo slevu na dani podle § 35c ZDP uplatní poplatník i spolupracující manžel samostatně.

Výše daně paušální částkou se určí v závislosti na výši předpokládaných příjmů, které jsou předmětem daně, kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů, z nichž se daň vybírá zvláštní sazbou daně, a na výši předpokládaných výdajů, nejméně však ve výši podle § 7 odst. 7. Z rozdílu mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji upravenými dle zákona se daň vypočte sazbou daně podle § 16. Vypočtená daň se dále sníží o předpokládanou slevu na dani podle § 35ba nebo o předpokládanou slevu na dani podle § 35c. K předpokládanému nároku na uplatnění daňového bonusu podle § 35c se při stanovení daně paušální částkou nepřihlíží. Správce daně stanoví daň paušální částkou po projednání s poplatníkem do 15. května běžného zdaňovacího období. Daň stanovená paušální částkou činí, i po snížení o uplatněné předpokládané slevy na dani podle § 35ba a 35c, nejméně 600 Kč za zdaňovací období (Hakalová & Pšenková, 2019).

Poplatník je povinen vést jednoduchou evidenci o výši dosahovaných příjmů, výši pohledávek a o hmotném majetku používaném pro výkon činnosti. Daň je splatná nejpozději do 15. prosince běžného zdaňovacího období.

Výdaje uplatňované procentem z příjmů dle § 7 odst. 7 ZDP

Podnikatel může uplatnit výdaje procentem z příjmů dle § 7 odst. 7, pokud neuplatnil výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení udržení a zajištění příjmů. Uplatnění výdajů procentem z příjmů je pro podnikatele v České republice výhodné. Jedním z hlavních důvodů je často nižší daňová povinnost díky vysoce nastaveným paušálům. Další velikou výhodou je jejich jednoduchost, srozumitelnost a hlavně minimální administrativní náročnost. Výdaje procentem z příjmů podle § 7 odst. 7 ZDP jsou (Hakalová & Pšenková, 2019):

- 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 600 000 Kč; uplatnit lze též u ostatních příjmů ze zemědělské výroby podle § 10,
- 60 % z příjmů ze živnostenského podnikání; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 200 000 Kč,
- 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800 000 Kč,
- 30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku, příjmy z nájmu nemovitých věcí nebo bytů – dle § 9; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600 000 Kč.

Společné podnikání fyzických osob

Podnikateli při podnikání pomáhají v praxi např. manžel, manželka, děti nebo ostatní osoby. Tyto osoby jsou dle § 13 ZDP označovány jako osoby spolupracující a rozumí se jimi spolupracující manžel, spolupracující osoba žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti, člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu. ZDP umožňuje podnikateli dle tohoto ustanovení rozdělit příjmy, dosažené při podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti uvedené v § 7 odst. 1 písm. a) až c) a odst. 2 citovaného zákona, a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení příjmů na tyto spolupracující osoby (Hakalová & Pšenková, 2019).

4 Praktická aplikace

Podnikatel (FO) se živnostenským oprávněním zahájil v měsíci lednu 2018 svou podnikatelskou činnost v oblasti řemeslné živnosti. Podnikání je jeho hlavní činností z pohledu sociálního a zdravotního pojištění. Podnikatel si platí životní pojištění ve výši 1 000 Kč měsíčně. Podniká v pronajaté provozovně. Uplatňuje slevu na poplatníka, slevu na manželku (v roce 2018 neměla žádné příjmy, byla na mateřské dovolené) a má 1 dítě. Podnikatel není plátcem DPH.

Automobil v podnikání

Podnikatel si 17. 1. 2018 pořídil automobil v hodnotě 535 000 Kč. Škoda Octavia se zdvihovým objemem 1900 cm³ s průměrnou spotřebou 5,4 litrů na 100 km. Podnikatel předpokládá, že bude automobil používat z 80 % k podnikání, zbytek času pro soukromé účely. Předpokládá, že ujede kolem 12 000 km, tedy 9 600 km pro podnikání a 2 400 pro soukromé účely. Cena pohonné hmoty je 30,5 Kč/l. Podnikatel se rozhodl zařadit automobil do obchodního majetku. Účetní odpisy se rovnají daňovým.

Dále musí podnikatel odvést silniční daň za motorové vozidlo, které pořídil v lednu s objemem 1900 cm³. Sazba při daném objemu činí 3 000 Kč. Od první registrace si může podnikatel snížit zálohy o 48 % následujících 36 měsíců. Uvedené sazby se nachází v § 6 ZDP.

Tabulka 4.1 Výpočet silniční daně

Období	Snížená sazba	Roční sazba v Kč	Měsíční daň v Kč	Zálohy za kvartál v Kč
Q1 leden, únor, březen	Snížení o 48 %	1560	130	390
Q2 duben, květen, červen	Snížení o 48 %	1560	130	390
Q3 červenec, srpen, září	Snížení o 48 %	1560	130	390
Q4 říjen, listopad	Snížení o 48 %	1560	130	260

Zdroj: Vlastní zpracování

Podnikatel si mohl snížit zálohy o 48 %, jelikož provedl první registraci v lednu 2018. Na zálohách tedy zaplatil podnikatel 1 430 Kč. Daň za rok 2018 činí 1 560 Kč, tudíž musí **doplatit 130 Kč.**

$$\text{Zálohy 2018} = 11 \cdot 130 = 1\,430 \text{ Kč}$$

$$\text{Daň 2018} = 12 \cdot 130 = 1\,560 \text{ Kč}$$

Daňové odpisy osobního automobilu

Podnikatel si vypočítá daňové odpisy, mezi kterými se může rozhodnout na konci roku, jaké uplatní, popřípadě odloží do dalších let. Následující způsob musí podnikatel dodržet po zbytek životnosti automobilu. Odpisy jsou následující:

Pořizovací cena automobilu: 535 000 Kč

$$\text{Výpočet rovnoměrného odpisu v roce 2018: } \frac{535000}{100} \cdot 11 = 58\,850 \text{ Kč}$$

$$\text{Výpočet zrychleného odpisu v roce 2018: } \frac{535000}{5} = 107\,000 \text{ Kč}$$

Podnikateli v roce 2018 nastaly tyto účetní případy:

Tabulka 4.2 Účetní případy podnikatele v roce 2018

Datum	Doklad	Účetní případy	Kč	Účetnictví	Daňová evidence
02. 01. 2018	p 100	Vklad podnikatele do pokladny	300 000 Kč	211/491	PD, příjmy nedaňové
09. 01. 2018	DF/1	Nákup materiálu V. S. 2018008	147 000 Kč	501/321	Kniha dluhů
16. 01. 2018	v 200	Nákup počítače v hotovosti	33 000 Kč	501/221	PD, výdaje daňové
23. 01. 2018	B1	Vklad na BÚ	200 000 Kč	221/491	PD, příjmy nedaňové
30. 01. 2018	p 101	Tržba za prodej zboží	93 000 Kč	211/604	PD, příjmy daňové
06. 02. 2018	b2	Bankovní poplatky	150 Kč	568/221	PD, výdaje daňové
13. 02. 2018	OF/1	Vystavení faktury za poskytnuté služby k. s. 0308	190 000 Kč	311/602	Kniha pohledávek
20. 02. 2018	v201	Nákup kancelářských potřeb	5 400 Kč	501/211	PD, výdaje daňové
27. 02. 2018	v202	Nákup kopírky	9 600 Kč	501/211	PD, výdaje daňové
06. 03. 2018	v203	Úhrada nájemného plátcí DPH dle celoroční smlouvy	9 300 Kč	518/211	PD, výdaje daňové
13. 03. 2018	v204	Úhrada za zhotovení firemních razítek cena za ks 250 Kč 10 ks za hotové neplátcí DPH	2 500 Kč	501/211	PD, výdaje daňové
20. 03. 2018	p102	Tržba za prodej materiálu	65 000 Kč	211/604	PD, příjmy daňové
27. 03. 2018	p103	Tržba za prodej zboží	23 000 Kč	211/604	PD, příjmy daňové
03. 04. 2018	v205	Nákup mzdového softwaru	30 000 Kč	501/211	PD, výdaje daňové

10. 04. 2018	b3	Připsání úvěru na účet	600 000 Kč	221/461	PD, příjmy nedaňové
17. 04. 2018	b4	Nákup automobilu	535 000 Kč	042/221	PD, výdaje nedaňové
		Zdvihový objem 1490 cm ³			
18. 04. 2018	500	Zařazení automobilu do používání	535 000 Kč	022/042	Kniha DM
19. 04. 2018	501	Odpis automobilu (zrychlený)	107 000 Kč	551/082	Inventární karta
01. 05. 2018	v206	Osobní spotřeba	40 000 Kč	491/211	PD, výdaje nedaňové
08. 05. 2018	v207	Nákup reklamních vizitek včetně DPH	3 000 Kč	501/211	PD, výdaje daňové
15. 05. 2018	v208	Nákup materiálu DPH	150 000 Kč	501/211	PD, výdaje daňové
22. 05. 2018	DF/2	Nákup nového notebooku	35 000 Kč	501/321	Kniha dluhů
29. 05. 2018	v209	Zaplacená silniční daň na celý rok 2018 za osobní automobil	1 430 Kč	531/211	PD, výdaje daňové
05. 06. 2018	b5	Zaplacení faktury OF/1	190 000 Kč	221/311	PD, příjmy daňové
12. 06. 2018	b6	Splátka úvěru	70 000 Kč	461/221	PD, výdaje nedaňové
19. 06. 2018	OF/2	Vystavená faktura firmě abc s.r.o. za prodané zboží	115 000 Kč	311/604	Kniha pohledávek
25. 06. 2018	502	Předpis ZP podnikatele	24 288 Kč	526/336	Nezapisuje se
25. 06. 2018	503	Předpis SP podnikatele	26 268 Kč	526/336	Nezapisuje se
26. 06. 2018	b7	Uhrazeno ZP podnikatele v min. měsíční výši	24 288 Kč	336/221	PD, výdaje nedaňové
03. 07. 2018	b7	Uhrazeno SP podnikatele v min. měsíční výši	26 268 Kč	336/221	PD, výdaje nedaňové
10. 07. 2018	b8	Tržba za služby	15 000 Kč	221/602	PD, příjmy daňové
17. 07. 2018	DF/3	Úhrada za spotřebovanou energii	15 000 Kč	502/321	Kniha dluhů
24. 07. 2018	p104	Tržba za zboží	59 000 Kč	211/604	PD, příjmy daňové
31. 07. 2018	p105	Tržba za služby	35 000 Kč	211/602	PD, příjmy daňové
18. 07. 2018	v210	Pozvání obchodního partnera na večeři	5 300 Kč	513/211	PD, výdaje nedaňové
07. 08. 2018	v211	Kancelářský nábytek	38 000 Kč	501/211	PD, výdaje daňové
14. 08. 2018	v212	Nákup materiálu	128 000 Kč	501/211	PD, výdaje daňové
21. 08. 2018	v213	Úhrada za inzerát v novinách	3 800 Kč	518/211	PD, výdaje daňové
28. 08. 2018	b9	Zaplacení faktury DF/1	147 000 Kč	321/221	PD, výdaje daňové
04. 09. 2018	b10	Zaplacení faktury DF/2	35 000 Kč	321/221	PD, výdaje daňové
11. 09. 2018	b11	Zaplacení OF/2	115 000 Kč	221/311	PD, příjmy daňové
11. 09. 2018	p106	Tržba za poradenské služby	176 000 Kč	211/602	PD, příjmy daňové
12. 09. 2018	p107	Tržba za zboží	99 000 Kč	211/604	PD, příjmy daňové
18. 09. 2018	OF/3	Odběratelská faktura za prodej zboží	80 000 Kč	311/604	Kniha pohledávek
25. 09. 2018	v214	Zaplacení za ostatní služby	13 373 Kč	518/211	PD, výdaje daňové

02. 10. 2018	v215	Nákup kancelářských potřeb	14 000 Kč	501/211	PD, výdaje daňové
09. 10. 2018	v216	Úhrada za nákup materiálu	30 000 Kč	501/211	PD, výdaje daňové
16. 10. 2018	DF/4	Dodavatelská faktura za služby	50 000 Kč	518/321	Knihy dluhů
23. 10. 2018	b/12	Zaplacení DF/3	15 000 Kč	321/221	PD, výdaje daňové
30. 10. 2018	b/13	Připsané úroky	50 Kč	221/662	PD, příjmy nedaňové
06. 11. 2018	v217	Inzerát v novinách	1 980 Kč	518/211	PD, výdaje daňové
13. 11. 2018	v218	Nákup pohonných hmot	18 000 Kč	501/211	PD, výdaje daňové
20. 11. 2018	p108	Tržba za zboží	250 000 Kč	211/604	PD, příjmy daňové
27. 11. 2018	p109	Tržba za služby	189 000 Kč	211/602	PD, příjmy daňové

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1 Výpočet a optimalizace daně z pohledu účetnictví

V následující kapitole si ukážeme výpočet hospodářského výsledku v případě, že by podnikatel vedl účetnictví. Podnikatel pro výpočet daně musí zjistit základ daně z výsledku hospodaření. Výsledek hospodaření zjistí jako rozdíl mezi výnosy a náklady. Jednotlivé účetní případy jsou v tabulce 4.2.

Tabulka 4.3 Náklady a výnosy

Náklady		Výnosy	
501 – Spotřeba materiálu	625 500,00 Kč	602 – Tržby z prodeje služeb	605 000,00 Kč
502 – Spotřeba energie	65 000,00 Kč	604 – Tržby za zboží	784 000,00 Kč
503 – PHM	18 000,00 Kč	662 – Úroky	50,00 Kč
513 – Náklady na reprezentaci	5 300,00 Kč		
518 – Ostatní služby	28 453,00 Kč		
526 – Sociální náklady individuálního podnikatele	50 556,00 Kč		
531 – Daň silniční	1 430,00 Kč		
551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	107 000,00 Kč		
568 – Ostatní finanční náklady	150,00 Kč		
Náklady celkem	901 389,00 Kč	Výnosy celkem	1 389 050,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Máme strukturu nákladů a výnosů, ze které po transformaci účetního výsledku hospodaření budeme moci vypočítat daňovou povinnost stanovenou z účetnictví. Jako první

rozdělíme náklady, které jsou z běžné (provozní) činnosti a které z finanční. Vypočítáme hospodářský výsledek z provozní a finanční činnosti.

Tabulka 4.4 Výsledek hospodaření z běžné činnosti

Provozní výnosy	1 389 000,00 Kč
Provozní náklady	901 239,00 Kč
Výsledek hospodaření z provozní činnosti	487 761,00 Kč
Finanční výnosy	50,00 Kč
Finanční náklady	150,00 Kč
Výsledek hospodaření z finanční činnosti	- 100,00 Kč
Výsledek hospodaření z provozní činnosti	487 760,52 Kč
Výsledek hospodaření z finanční činnosti	- 100,00 Kč
Výsledek hospodaření z běžné činnosti	487 661,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Nyní můžeme přejít na výpočet základu daně. Máme hospodářský výsledek z běžné činnosti, ke kterému přičteme daňově neuznatelné náklady. Mezi ně patří účetní odpisy, které se rovnají daňovým, tj. 107 000 Kč, dále musíme přičíst pohonné hmoty, které podnikatel využíval k soukromým účelům, nemůžeme si tedy zařadit celých 18 000 Kč do daňově uznatelných nákladů, ale musíme přičíst 3 600 Kč. U pohonných hmot budeme nejdříve uplatňovat skutečné náklady. Jako další daňově neuznatelné náklady jsou na účtu 513 – *Náklady na reprezentaci* ve výši 5 300 Kč, dále podnikatel musí přičíst sociální náklady podnikatele ve výši 50 556 Kč. Od základu daně poté odečte podnikatel daňové odpisy, ale jelikož používá automobil i k soukromým účelům, může uplatnit pouze část odpisů 86 500 Kč. Takto upravený základ daně můžeme upravit o nezdánitelné části základu daně. Má sjednané soukromé pojištění, které platí v měsíční výši 1 500 Kč, a smlouvu má sjednanou na 15 let s výplatou po 60 měsících od uzavření smlouvy a pojistnou částkou 50 000 Kč. Pojistná smlouva podnikateli neumožňuje průběžnou výplatu, tudíž splnil podmínky pro odečtení roční částky 18 000 Kč od základu daně. Žádné další odčitatelné položky podnikatel nemá. Můžeme tedy takto upravený daňový základ zaokrouhlit na stovky dolů a vynásobit sazbou daně pro fyzické osoby, která je 15 %. Výslednou daň můžeme snížit o základní slevu na poplatníka ve výši 24 480 Kč, dále má podnikatel jedno vyživované dítě, na které může uplatnit slevu ve výši 15 204 Kč.

Tabulka 4.5 Zjištění daňové povinnosti

Výsledek hospodaření	487 661,00 Kč
Účetní odpisy	107 000,00 Kč
PHM	3 600,00 Kč
Náklady na reprezentaci	5 300,00 Kč
Sociální náklady individuálního podnikatele	50 556,00 Kč
Základ daně	654 117,00 Kč
Daňové odpisy	85 600,00 Kč
Základ daně	568 517,00 Kč
Soukromé pojištění	18 000,00 Kč
Základ daně snížený	550 517,00 Kč
Základ daně zaokrouhlený	550 500,00 Kč
Sazba daně	15 %
Daň	82 575,00 Kč
Základní sleva na poplatníka	24 840,00 Kč
Sleva na manželku	24 840,00 Kč
Daň po slevách	32 895,00 Kč
Sleva na 1. dítě	15 204,00 Kč
Daňová povinnost	17 691,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Vyšla nám daňová povinnost ve výši 17 691 Kč. Nyní zkusíme daňovou povinnost snížit pomocí uplatnění paušálních výdajů na dopravu. Podnikatel zařadil automobil do používání v lednu, může si tedy uplatnit každý měsíc paušální výdaje na dopravu v krácené výši 4 000 Kč, jelikož automobil používá i k soukromým účelům. S uplatněním paušálních výdajů musíme snížit odpis o 20 %. Nyní musíme při transformaci výsledku hospodaření na daňový základ přičíst skutečné výdaje na pohonné hmoty ve výši 18 000 Kč, nyní se stává celá částka daňově neuznatelným nákladem.

Tabulka 4.6 Výpočet daňové povinnosti v účetnictví po optimalizaci

Výsledek hospodaření	487 661,00 Kč
Účetní odpisy	107 000,00 Kč
PHM	18 000,00 Kč
Náklady na reprezentaci	5 300,00 Kč
Sociální náklady individuálního podnikatele	50 556,00 Kč
Základ daně	668 517,00 Kč
Daňové odpisy	85 600,00 Kč
PHM paušální výdaje	48 000,00 Kč
Základ daně	534 917,00 Kč
Soukromé pojištění	18 000,00 Kč
Základ daně snížený	516 917,00 Kč
Základ daně zaokrouhlený	516 900,00 Kč
Sazba daně	15 %
Daň	77 535,00 Kč
Základní sleva na poplatníka	24 840,00 Kč
Sleva na manželku	24 840,00 Kč

Daň po slevách	27 855,00 Kč
Sleva na 1. dítě	15 204,00 Kč
Daňová povinnost	12 651,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Snížili jsme daňovou povinnost podnikatele díky uplatnění paušálních výdajů na dopravu o 5 040 Kč. Nyní činí daň z příjmů 12 651 Kč.

Účetnictví je poměrně náročné v oblasti administrativy. Podnikatel nebude muset platit zálohy na daň z příjmů na příští rok, jelikož nepřekročil daňovou povinnost ve výši 30 000 Kč. Pokud by podnikatel zvolil vedení účetnictví, doporučili bychom uplatnění paušálních výdajů na dopravu, které sníží daňovou povinnost podnikatele. Dále záleží, jestli se rozhodne podnikatel vložit automobil do obchodního majetku. V případě že ho vloží, má nárok na uplatnění všech výdajů spojených s automobilem jako daňově uznatelné. Pouze v případě, že používá automobil i k soukromým účelům, nemůže si uznat odpisy v plné výši, ale pouze v té výši, ze které jej používá k podnikání. Pokud tohle uplatníme u našeho podnikatele, znamená to, že automobil používá z 80 % k podnikání, může si tedy uznat pouze 85 600 Kč, místo plného odpisu ve výši 107 000 Kč. V případě, že automobil do obchodního majetku nevloží, má nárok na cestovní náhrady, podle vzorce 3.1 uvedeného v kapitole 3.1.2. Podnikatel ale musí počítat s tím, že si nemůže uplatnit odpisy, může si uplatnit pouze silniční daň a výdaje na parkování a cestovní náhrady.

4.2 Výpočet a optimalizace daňové povinnosti v daňové evidenci

Nyní si vypočítáme příklad u vybraného podnikatele v daňové evidenci. Vytvořený zjednodušený peněžní deník je podle tabulky 4.2. Pro zjednodušení jsou rozděleny přehledně příjmy a výdaje, které ovlivňují a neovlivňují základ daně.

Tabulka 4.7 Peněžní deník ve zjednodušené formě

	Příjmy ovlivňující základ daně
Prodej zboží	639 000,00 Kč
Prodej služeb	605 000,00 Kč
Ostatní příjmy	65 000,00 Kč
Celkem	1 309 000,00 Kč
	Příjmy neovlivňující základ daně
Úvěry	600 000,00 Kč
Peněžní vklad	500 000,00 Kč
Úrok z běžného účtu	50,00 Kč
Celkem	1 100 050,00 Kč
	Výdaje ovlivňující základ daně
Nákup materiálu	455 000,00 Kč
Drobný majetek	145 600,00 Kč
Provozní režie	87 933,00 Kč
Celkem	688 533,00 Kč
	Výdaje neovlivňující základ daně
Nákup dlouhodobého majetku	535 000,00 Kč
Osobní spotřeba	40 000,00 Kč
Splátka úvěru	70 000,00 Kč
ZP pro OSVČ	26 268,00 Kč
SP pro OSVČ	24 288,00 Kč
Celkem	695 556,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Stejně jako v účetnictví musí podnikatel provést úpravy, abychom získali základ daně pro výpočet daně z příjmů fyzických osob. Podnikatel musí upravit daňové příjmy a výdaje o položky snižující nebo zvyšující tyto příjmy a výdaje. Podnikateli u daňových příjmů nenastaly za zdaňovací období žádné situace, o které by tyto příjmy musel zvýšit nebo snížit. Daňové výdaje musí snížit o část pohonných hmot, které využívá pro soukromé účely. Jelikož používá automobil z 20 % pro soukromé účely, musí tedy snížit daňové výdaje o 3 600 Kč. Dále zvýší daňové výdaje o hodnotu daňových odpisů 86 500 Kč, neboť si může uplatnit 80 % ze zrychlených daňových odpisů.

Tabulka 4.8 Úprava výdajů daňových

Úprava výdajů daňových	
Výdaje daňové	688 533,48 Kč
Daňové odpisy (80 %)	86 500,00 Kč
PHM k soukromým účelům 20 %	3 600,00 Kč
Výdaje daňové po úpravě	771 433,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Nyní můžeme vypočítat daňovou povinnost podnikatele. Nejdříve stanovíme základ daně jako rozdíl daňově uznatelných příjmů a daňově uznatelných výdajů po úpravě. Dostaneme základ daně, od kterého můžeme odečíst životní pojištění podle § 15 ve výši 18 000 Kč. Podnikatel v tomto případě uplatňuje skutečné výdaje na pohonné hmoty. Takto snížený základ daně zaokrouhlíme na celé sto koruny dolů a vynásobíme sazbou daně z příjmů pro fyzické osoby ve výši 15 %. Dále uplatníme slevy na poplatníka podle § 35 ba zákona o daních z příjmů, poté uplatníme slevu na vyživované dítě, čímž vychází daňová povinnost ve výši 18 741 Kč.

Tabulka 4.9 Výpočet daňové povinnosti v daňové evidenci

Příjmy daňové	1 309 000,00 Kč
Výdaje daňové	771 433,00 Kč
Základ daně	537 567,00 Kč
Životní pojištění	18 000,00 Kč
Snížený ZD	537 567,00 Kč
Zaokrouhlený ZD	519 500,00 Kč
Daň z příjmů 15 %	77 925,00 Kč
Základní sleva na poplatníka	24 480,00 Kč
Sleva na manželku	24 480,00 Kč
Daň po slevách	28 965,00 Kč
Daňové zvýhodnění na 1. dítě	15 204,00 Kč
Daň	13 761,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Vyšla nižší daňová povinnost než při výpočtu v účetnictví při uplatnění skutečných výdajů, nicméně se stále nejedná o nejnižší daňovou povinnost. Stále můžeme daň optimalizovat pro lepší výsledek. Pro optimalizaci uplatníme paušální výdaje na dopravu, které se přičítají při úpravě daňově uznatelných nákladů. K výdajům daňově uznatelným tedy přičteme zrychlené odpisy 86 500 Kč (můžeme uplatnit pouze 80 %, jelikož podnikatel používal automobil i k soukromým účelům), dále přičteme 48 000 Kč paušálních výdajů na dopravu za 12 měsíců v krácené výši 4 000 Kč za měsíc, jelikož automobil podnikatel používal i k soukromým účelům, a odečteme skutečné výdaje na pohonné hmoty ve výši 18 000 Kč.

Tabulka 4.10 Úprava daňových výdajů

Úprava výdajů daňových	
Výdaje daňové	688 533,00 Kč
Daňové odpisy (80 %)	86 500,00 Kč
PHM skutečné výdaje	18 000,00 Kč
Paušál na pohonné hmoty	48 000,00 Kč
Výdaje daňové po úpravě	805 033,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

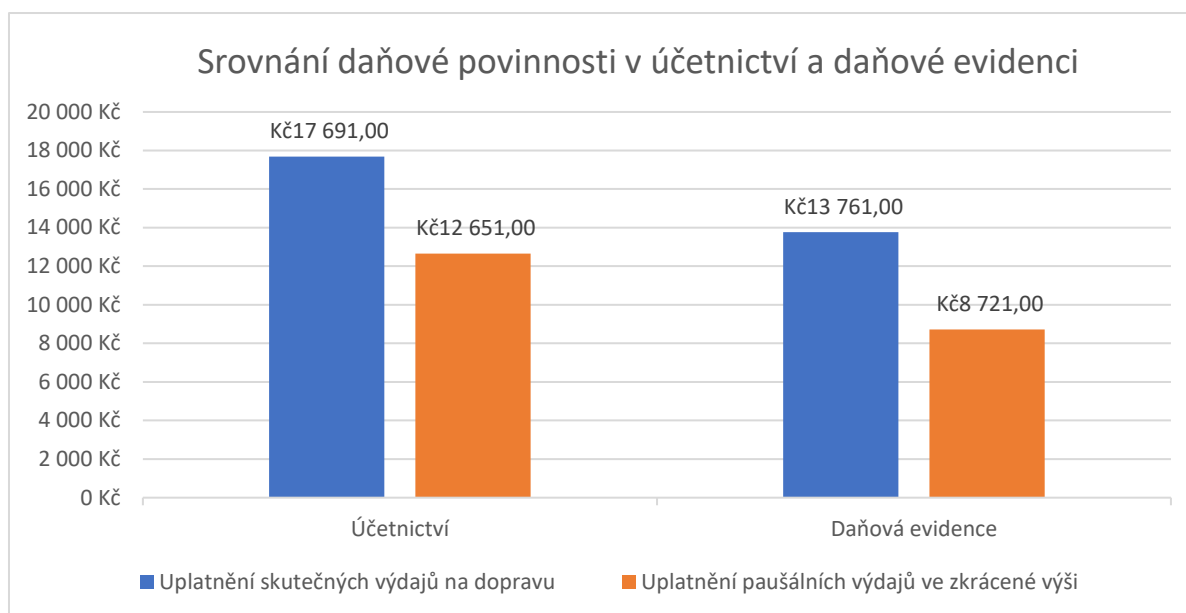
S upravenými daňovými výdaji můžeme vypočítat daň s uplatněním daňových výdajů na dopravu. Výpočet bude stejný jako u předchozího výpočtu daňové povinnosti. Odečteme výdaje od příjmů a dostaneme základ daně, od kterého odečteme nezdanitelné části základu daně. Následně zaokrouhlíme základ daně, vynásobíme sazbou pro výpočet daně fyzické osoby a od daně odečteme patřičné slevy na dani. Výsledná daň po slevách se ještě upraví o zvýhodnění na vyživované dítě, čímž dostaneme daňovou povinnost ve výši 8 721 Kč.

Tabulka 4.11 Výpočet daňové povinnosti po optimalizaci pomocí paušálních výdajů na dopravu

Příjmy daňové	1 309 000,00 Kč
Výdaje daňové	805 033,48 Kč
Základ daně	503 966,52 Kč
Životní pojištění	18 000,00 Kč
Snížený ZD	485 966,52 Kč
Zaokrouhlený ZD	485 900,00 Kč
Daň z příjmů 15 %	72 885,00 Kč
Základní sleva na poplatníka	24 480,00 Kč
Sleva na manželku	24 480,00 Kč
Daň po slevách	23 925,00 Kč
Daňové zvýhodnění na 1. dítě	15 204,00 Kč
Daň	8 721,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Vyšla daňová povinnost o 5 040 Kč nižší než v případě uplatnění skutečných výdajů na dopravu v daňové evidenci. V případě vedení daňové evidence je pro podnikatele nejvýhodnější uplatnit výdaje na dopravu paušální částkou. Jeho daňová povinnost bude nižší a oproti účetnictví je daňová evidence daleko méně náročná, co se týká administrativy. Podnikatel však má ještě jednu možnost, jak vést evidenci, a to pomocí paušálních výdajů. Než si ukážeme výpočet paušálních výdajů, pro přehlednost jsou zaznamenány doposud vypočtené daňové povinnosti v grafu.

Z hlediska daňové úspory se jeví jako nejlepší možnost vést daňovou evidenci s uplatněním paušálních výdajů na dopravu.

4.3 Výpočet paušálních výdajů

Podíváme se na případ, v jehož rámci podnikatel povede pouze evidenci příjmů, ze kterých si vypočítá paušální výdaje procentem z příjmů. Podnikatel vypočítá výdaje jako 80 % z příjmů a může uplatnit nejvýše 1 200 000 Kč. Podnikateli stačí vést příjmy peněžité i nepeněžité, pohledávky související s činností do 31. 12., a svůj obchodní majetek. V našem případě si podnikatel vypočítá své výdaje, které činí 1 047 200 Kč. Výslednou částku výdajů odečteme od příjmů a dostaneme základ daně. Poté postupujeme stejně jako u daňové evidence, odečteme nezdanitelné části základu daně, získáme snížený základ daně, který zaokrouhlíme a vypočítáme daň vynásobením základu daně sazbou pro výpočet daně z příjmů FO. Uplatníme slevy, které podnikateli vznikly ze zákona, a dostaneme daň po slevách. V tomto případě si podnikatel nemůže uplatnit slevu na manželku ani vyživované dítě.

Tabulka 4.12 Výpočet paušálních výdajů

Příjmy	1 309 000,00 Kč
Výdaje 80 % z příjmů	1 047 200,00 Kč
Základ daně	261 800,00 Kč
Nezdanitelné části základu daně	18 000,00 Kč
Snížený základ daně	243 800,00 Kč
Základ daně zaokrouhlený	243 800,00 Kč
Daň před slevami	36 570,00 Kč
Základní sleva na poplatníka	24 840,00 Kč
Daň po slevách	11 730,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Vyšla daňová povinnost 11 730 Kč, která je nejnižší a pro podnikatele je vedení této evidence nejjednodušší. Proto bychom podnikateli doporučili toto řešení. Podnikatel může uplatnit paušální výdaje jak u vedení daňové evidence, tak u vedení účetnictví.

Další možností pro podnikatele je uplatnit si slevu na manželku a vyživované dítě, ale výdaje si může uplatnit v max. výši 800 000 Kč. Tato možnost vychází výhodněji a ušetří na daňové povinnosti oproti předchozímu výpočtu 2 966 Kč, přičemž daňová povinnost vychází ve výši 8 764 Kč.

Tabulka 4.13 Výpočet paušálních výdajů po optimalizaci

Příjmy	1 309 000,00 Kč
Výdaje 80 % z příjmů	800 000,00 Kč
Základ daně	509 000,00 Kč
Nezdanitelné části základu daně	18 000,00 Kč
Snížený základ daně	491 000,00 Kč
Základ daně zaokrouhlený	491 000,00 Kč
Daň před slevami	73 650,00 Kč
Základní sleva na poplatníka	24 840,00 Kč
Sleva na manželku	24 840,00 Kč
Sleva na vyživované dítě	15 206,00 Kč
Daň po slevách	8 764,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4 Výpočet s využitím institutu spolupracující osoby

Další možností podnikatele je rozdělení na spolupracující osobu. V našem případě podnikatel může převést na manželku 50 % příjmů a výdajů, jelikož je jedinou spolupracující osobou. Podnikatel musí splnit základní podmínky pro převod příjmů a výdajů na manželku. První z nich je, že částka, o kterou příjmy převyšují výdaje, činí nejvýše 540 000 Kč nebo za kalendářní měsíc spolupráce činí nejvýše 45 000 Kč.

Námi analyzovaný podnikatel splnil podmínky – limit rozdílu mezi příjmy a výdaji nebyl překročen –, tudíž může převést 50 % svých příjmů a výdajů na manželku. Manželka je osoba vykonávající vedlejší činnost pro účely sociálního a zdravotního pojištění.

Nejdříve uplatní podnikatel skutečné výdaje, které převede na manželku. Výpočet daňové povinnosti bude stejný jako v případě uplatnění skutečných výdajů podnikatele v daňové evidenci, pouze přibude výpočet daňové povinnosti pro manželku. Nyní si ovšem podnikatel nemůže uplatnit slevu na manželku a daňové zvýhodnění na vyživované dítě si může uplatnit pouze jeden z manželů.

Tabulka 4.14 Výpočet základu daně spolupracující manželky s 50% podílem příjmů a výdajů

	Manžel	Manželka
Příjmy podle § 7	1 309 000,00 Kč	
50 % z příjmů	654 500,00 Kč	654 500,00 Kč
Výdaje	771 433,48 Kč	
50 % výdajů	385 716,74 Kč	385 716,74 Kč
Základ daně	268 783,26 Kč	268 783,26 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Limit rozdílu mezi příjmy a výdaji nebyl překročen, v našem případě je rozdíl ve výši 268 783,26 Kč, tudíž můžeme přejít k výpočtu daňové povinnosti. Podnikatel tedy nesmí uplatnit slevu na manželku a daňové zvýhodnění na vyživované dítě si může uplatnit pouze jeden z manželů.

Tabulka 4.15 Výpočet daňové povinnosti spolupracujících osob

	Manžel	Manželka
Základ daně	285 374,26 Kč	285 374,26 Kč
Základ daně zaokrouhlený	285 300,00 Kč	285 300,00 Kč
Daň (15 % sazba)	42 795,00 Kč	42 795,00 Kč
Sleva na poplatníka	24 840,00 Kč	24 480,00 Kč
Sleva na vyživované dítě	15 206,00 Kč	
Daňová povinnost	2 749,00 Kč	18 315,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud by podnikatel uplatnil skutečné výdaje, daňová povinnost pro rodinu by byla ve výši 21 064 Kč. Toto řešení není pro podnikatele výhodné, a proto si ukážeme další možnost, tzn. uplatnění výdajů paušálem a zároveň využití institutu spolupracující manželky. Základ daně se stanoví jako celkové příjmy vynásobené 80% sazbou pro řemeslnou činnost. Příjmy i výdaje následně rozdělíme v podílu 50 %, jelikož podnikatel splňuje podmínky.

Tabulka 4.16 Základ daně spolupracujících osob při uplatnění paušálních výdajů

	Manžel	Manželka
Příjmy podle § 7	1 309 000,00 Kč	1 309 000,00 Kč
50 % z příjmů	654 500,00 Kč	654 500,00 Kč
Výdaje 80 % z celkových příjmů	1 047 200,00 Kč	
50 % výdajů	523 600,00 Kč	523 600,00 Kč
Základ daně	130 900,00 Kč	130 900,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Základ daně se snížil proti předchozímu případu na 130 900 Kč. Výpočet daňové povinnosti nebo daňového bonusu bude probíhat obdobně jako u předchozího případu. Zaokrouhlený základ daně vynásobíme sazbou 15 % pro výpočet daňové povinnosti fyzických osob. Uplatníme slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč, dostaneme daň po slevách a u podnikatele uplatníme daňové zvýhodnění na vyživované dítě ve výši 15 206 Kč. Vychází daňový bonus ve výši 15 206 Kč, jelikož daň po slevách vychází nulová.

Tabulka 4.17 Výpočet optimalizované daňové povinnosti u spolupracujících osob

	Manžel	Manželka
Základ daně	130 900,00 Kč	130 900,00 Kč
Daň 15 %	19 635,00 Kč	19 635,00 Kč
Sleva na poplatníka	24 840,00 Kč	24 840,00 Kč
Daň po slevách	0	0
Sleva na vyživované dítě	15 206,00 Kč	0
Daňový bonus	- 15 206,00 Kč	0

Zdroj: Vlastní zpracování

Podnikatel dosáhl daňového bonusu 15 206 Kč. Z hlediska daňové optimalizace bychom podnikateli doporučili rozdělení příjmů a výdajů na manželku s uplatněním paušálních výdajů.

Podnikatel musí dále vypočítat odvody na sociálním a zdravotním pojištění a výši záloh pro následující rok. Vyměřovacím základem pro sociální pojištění v případě vedení účetnictví bude 275 250 Kč. Vyměřovací základ se zjistí vynásobením základu daně 50 %. Tento vyměřovací základ se vynásobí u sociálního pojištění sazbou 29,2 % a u zdravotního pojištění 13,5 % sazbou. Při vedení účetnictví tedy vychází částka 37 159 Kč v případě zdravotního pojištění a 85 878 Kč v případě sociálního. Podnikatel zaplatil zálohy v minimální výši, po

odečtení záloh musí podnikatel doplatit 12 871 Kč na zdravotní a 59 610 Kč na sociální pojištění. Nová výše záloh činí 3 097 Kč na zdravotní pojištění a 7 157 Kč na sociální pojištění.

U vedení daňové evidence činí vyměřovací základ 242 950 Kč, podnikatel vypočítá odvody na sociálním a zdravotním pojištění stejným způsobem jako v předchozím případě u výpočtu v účetnictví. V tomto případě činí částka na sociální pojištění 70 942 Kč a zdravotní pojištění 32 799 Kč. Po odečtení zaplacených záloh musí podnikatel doplatit 44 674 Kč na sociální pojištění a 8 511 Kč na zdravotní pojištění. Nová výše záloh na následující rok činí 5 912 Kč u sociálního pojištění a 2 734 Kč u zdravotního pojištění.

Pro podnikatele vychází nejlépe odvody na sociálním a zdravotním pojištění při uplatnění paušálních výdajů, kde vyměřovací základ ze základu daně činí 121 900 Kč. Na sociální pojištění vychází částka 35 595 Kč a na zdravotní pojištění musí podnikatel použít minimální vyměřovací základ ve výši 179 874 Kč pro rok 2018. Podnikatel musí tedy doplatit u sociálního pojištění 9 326 Kč a u zdravotního pojištění nemusí nic doplácet. Výše záloh pro následující rok na sociální pojištění činí 2 967 Kč a u zdravotního pojištění by platil zálohy stále v minimální výši, tj. 2 208 Kč pro rok 2019.

Shrnutí kapitoly

Na příkladu jsme si ukázali výpočty na stanovení základu daně a následné dopočtení daňové povinnosti v účetnictví, daňové evidenci, při uplatnění paušálních výdajů a v případě spolupracujících osob. Podnikatel při rozhodnutí, jakou formou evidenci povede, si musí určit priority, které budou rozhodující při výběru vedení evidence. V případě, že by chtěl podnikatel vést co nejjednodušší evidenci, aby měl co nejmenší administrativní náročnost a zároveň co nejnižší daňovou povinnost, vychází pro tento konkrétní případ jako nejvýhodnější vedení paušálních výdajů s uplatněním institutu spolupracující osoby.

5 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo porovnat daňové zatížení fyzické osoby – OSVČ, vedení evidence při různých možnostech optimalizace, a to možnostmi účetnictví, daňové evidence nebo uplatnění paušálních výdajů. Všechny typy vedení evidencí byly porovnány při výpočtu základu daně a následném výpočtu daňové povinnosti.

Na našem příkladu jsme si ukázali, že jako nejvýhodnější se jeví uplatnění paušálních výdajů se spolupracující osobou. Podnikatel si může uplatnit díky řemeslné živnosti výdaje až do výše 80 %. Uplatnění této evidence ušetří podnikateli náklady, které by musel vynaložit například na účetního nebo daňového poradce. Při uplatnění paušálních výdajů je vedení nenáročné a podnikatel OSVČ zvládne vést evidenci sám. Další výhodou, která souvisí už s řečenou nenáročností, je úspora času, jež se začínajícímu podnikateli vždycky vyplatí.

Jako první jsme vypočítali základ daně a následné stanovení daňové povinnosti v účetnictví, které bychom podnikateli nedoporučili, jelikož z hlediska daně z příjmů vychází jako nejméně výhodná. Zároveň je její vedení spojeno s velkou časovou náročností v případě, že by si podnikatel vedl účetnictví sám, navíc by musel vynaložit další výdaje na pořízení účetního softwaru. Pokud by se rozhodl svěřit své účetnictví externí účetní či účetnímu, navázaly by se k tomu další náklady na vedení této evidence. Při vedení účetnictví vychází nejvýše odvody na sociálním a zdravotním pojištění, jelikož daňový základ vychází nejvyšší a zálohy na příští rok by byly opět vysoké. Podnikatel také musí při vedení účetnictví archivovat doklady po dobu 10 let.

Další možností bylo vedení daňové evidence, kde se daňové zatížení při uplatnění paušálních výdajů na dopravu snížilo na přijatelnější částku. Vedení daňové evidence má nižší nároky na její vedení. Podnikatel zvládne vedení i v ručně vedené podobě, ale vedení v nějakém softwaru by se mohlo zdát pro podnikatele přijatelnější. Podnikatel má při vedení všech potřebných knih přehled o své ekonomické činnosti. Může přejít na vedení účetnictví kdykoli, pokud se tak rozhodne nebo mu to zákon nařídí. V případě, že podnikatel přejde z daňové evidence na vedení účetnictví, musí v jeho vedení pokračovat dalších 5 let.

Jako poslední možnost jsme vypočítali paušální výdaje, které dosud byly z hlediska daňové povinnosti nejnižší, ale jako nejvýhodnější se ukázalo využití paušálního výdaje spolu se spolupracující osobou, v našem případě s manželkou podnikatele, která je na mateřské dovolené. Podnikateli díky uplatnění zvýhodnění na vyživované dítě vyšel daňový bonus ve výši 15 206 Kč.

Tato možnost vychází nejlépe u našeho konkrétního případu, nicméně obecný postup pro nejvýhodnější stanovení daňové povinnosti nelze určit. Někteří podnikatelé mohou mít nízký základ daně, přičemž nemohou využít všechny slevy, které jim náleží, proto někteří mohou využít přerušení daňových odpisů nebo neuplatní maximální roční odpisové sazby u lineárních odpisů, neuplatnění daňové ztráty. Určení nejnižší daňové povinnosti je u každého podnikatele jiné, jelikož každý vede jinou evidenci, má jiný nárok na slevy nebo má jiné příjmy a výdaje. Při uplatnění daňových výdajů může mít nižší sazbu pro daňové výdaje apod. Každý podnikatel musí tedy dobře zvážit, co je v jeho konkrétním případě nejvýhodnější.

Seznam literatury

a) Odborná literatura

CHALUPA, Rostislav, KADLEC, Jiří, PILÁTOVÁ, Jana, PROCHÁZKOVÁ, Dagmar, SEDLÁK, Roman, SKÁLOVÁ, Jana a VLACH, Pavel. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2018*. 16. aktualizované vydání. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2018. Účetnictví. ISBN 978-80-7554-121-5.

HAKALOVÁ, Jana. *Daňová evidence: teorie a praxe*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Daně. ISBN 978-80-7598-239-1. Příručky.

VANČUROVÁ, Alena a LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX, 2018. Ekonomie. ISBN 978-80-87480-63-2.

DUŠEK, Jiří. *Daňová evidence podnikatelů 2018*. 15. vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-0869-5. Příručky.

HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory*. 3. rozšířené vydání. Praha: Esap, 2019. ISBN 978-80-905899-9-5.

MRKOSOVÁ, Jitka. *Účetnictví 2018: učebnice pro SŠ a VOŠ*. Brno: Edika, 2018. Daně a účetnictví. ISBN 978-80-266-1223-0. Učební texty.

b) Legislativa

Vyhláška 500/2002 Sb., prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 455 ze dne 2. října 1991 o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 589 ze dne 20. listopadu 1992 České národní rady o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

Zákon č. 592 ze dne 20. listopadu 1992 České národní rady o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

c) Internetové zdroje

Podnikatel (OSVČ) | Fyzické osoby | Daň z příjmů [online]. Finanční správa [online]. © 2013 [cit. 9. 7. 2019]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/podnikatel-osvc>.

Zákony pro lidi – Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586#cast1>.

Zákon o daních z příjmů | Zákon č. 586/1992 Sb. – Odpisy hmotného majetku [online]. Měsec.cz [online]. © 1998 [cit. 9. 7. 2019]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/zakony/zakon-o-danich-z-prijmu/f1459884/>.

Obecné informace, Úvod – Česká správa sociálního zabezpečení [online]. Česká správa sociálního zabezpečení [online]. © bez datace [cit. 9. 7. 2019]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/cz/obecne-informace-osvc>.

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
D	strana dal v účetnictví
DDHM	drobný dlouhodobý hmotný majetek
DDNM	drobný dlouhodobý nehmotný majetek
DE	daňová evidence
DFM	dlouhodobý finanční majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	daň z přidané hodnoty
FO	fyzická osoba
MD	strana má dáti v účetnictví
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PD	příjem daňový
PHM	pohonné hmoty
SP	sociální pojištění
ÚJ	účetní jednotka
ZD	základ daně
ZDP	zákon o daních z příjmů
Zor	zákon o rezervách
ZOÚ	zákon o účetnictví
ZP	zdravotní pojištění
ZTP/P	zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce
ŽZ	živnostenský zákon

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11.7.2019

Tomáš Zápalka

Seznam tabulek

Tabulka 2.1 Sestavení dílčích základů daně	13
Tabulka 2.2 Daňové zvýhodnění na vyživované děti	14
Tabulka 2.3 Vyměřovací základy a pojistné pro OSVČ v letech 2018-2019	15
Tabulka 2.4 Vývoj vyměřovacích základů a pojistného OSVČ v letech 2012-2019.....	16
Tabulka 3.1 Příklad knihy pohledávek	20
Tabulka 3.2 Příklad knihy dluhů.....	20
Tabulka 3.3. Inventurní Karta	22
Tabulka 3.4 Výpočet čisté mzdy zaměstnance	24
Tabulka 3.5 Výpočet superhrubé mzdy	24
Tabulka 3.6 Přehled odpisových skupin a doby odpisování.....	32
Tabulka 3.7 Transformace účetního výsledku hospodaření na daňový základ	34
Tabulka 4.1 výpočet silniční daně.....	40
Tabulka 4.2 Účetní případy podnikatele v roce 2018	41
Tabulka 4.3 Náklady a výnosy	43
Tabulka 4.4 Výsledek hospodaření z běžné činnosti.....	44
Tabulka 4.5 Zjištění daňové povinnosti	45
Tabulka 4.6 Výpočet daňové povinnosti v účetnictví po optimalizaci.....	45
Tabulka 4.7 Peněžní deník ve zjednodušené formě	47
Tabulka 4.8 Úprava výdajů daňových	48
Tabulka 4.9 Výpočet daňové povinnosti v daňové evidenci	48
Tabulka 4.10 Úprava daňových výdajů	49
Tabulka 4.11 Výpočet daňové povinnosti po optimalizaci pomocí paušálních výdajů na dopravu	49
Tabulka 4.12 Výpočet paušálních výdajů	50
Tabulka 4.13 Výpočet paušálních výdajů po optimalizaci	51
Tabulka 4.14 Výpočet základu daně spolupracující manželky s 50 % podílem příjmů a výdajů	52
Tabulka 4.15 Výpočet daňové povinnosti spolupracujících osob	52
Tabulka 4.16 Základ daně spolupracujících osob při uplatnění paušálních výdajů	53
Tabulka 4.17 Výpočet optimalizované daňové povinnosti u spolupracujících osob	53

Seznam příloh

Příloha č. 1

Účtový rozvrh podnikatele